

22e jaargang • nummer 115 • december 2007

SOBAT

Prettige Kerstdagen

Voorspoedig Nieuwjaar

WOMI

Genieten is van alle tijden, in het land van de 1000 bergen

www.schlosshotel.nl

*** **HET SCHLOSSHOTEL** ***

www.defensiehotel.nl

Nederlands vakantiehôtel in Hoogsauerland - Duitsland, op 220 km van de NL-se grens

3-DAAGSE KERSTMARKTVAKANTIE DUITSLAND VERVOER PER LUXE KEURMERK TOURINGCAR

In samenwerking met de VAFAMIL organiseert het Schlosshotel ook dit jaar weer de 3-daagse reizen naar het Sauerland waar u een 3-tal Kerstmarkten kunt bezoeken.

GEMAK DIENT DE MENS: LAAT U RIJDEN EN KOM UITGERUST AAN

INBEGREPEN:

- * 2x een uitstekend culinair 3-gangendiner
- * 2x een uitgebreid ontbijtbuffet
- * 4 GRATIS consumpties per persoon
- * 2 overnachtingen in het Schlosshotel

REISPROGRAMMA *Dag 1:* Bezoek aan de Kerstmarkt Essen.

Dag 2: Rit door het Sauerland, met o.a. bezoek aan bisschopsstad Paderborn.

Dag 3: U bezoekt de fantastische Kerstmarkt in het nabijgelegen Centro te Oberhausen.

Vertrekdata 2007:

10 december, 12 december en 14 december.

Vertrektijden:

- * 09.00 uur Utrecht CS Jaarbeursplein
- * 10.00 uur Arnhem CS Sonsbeekzijde

€ 119

per persoon

ALLES INCLUSIEF WEEKENDEN 2008

GELDIG januari 2008

3 dagen / 2 nachten € 129,00 p.p.

4 dagen / 3 nachten € 175,00 p.p.

Aankomst: vrijdag // Vertrek: zondag of maandag

GRATIS CONSUMPTIES van 17:00 - 24:00 uur tijdens uw verblijf

Inbegrepen bij de winteraanbiedingen

- * Dagelijks uitgebreid ontbijtbuffet
- * Tegoedbon 1 uur gratis kegelen Sternrodt
- * Iedere avond een uitstekend driegangendiner
- * 1x Gratis rodelen
- * Casinoavond waarbij niets te verliezen, maar alleen te winnen valt

**Inclusief GRATIS SKIPAS en 20% korting
op het lenen van skimaterialen voor skigebied Sternrodt**
www.erlebnisberg-sternrodt.de

Alle arrangementen kunt u rechtstreeks reserveren. U wordt in het Nederlands te woord gestaan.

SCHLOSSHOTEL Tel: 0049 - 2961 979 40 // E-mail: info@schlosshotel.nl

NIEUW! NU OOK IN VROOMSHOOP EN HENGELO

Prominent presenteert 'De Lincoln'

GROTE & KLEINE UITVOERING

De uitstraling van de Lincoln verraadt zijn grote kracht: het bieden van puur comfort. Dankzij de voetensteun, de neksteun en de binnenvering wordt uw lichaam optimaal ondersteund. Het geheim van deze vriendelijke fauteuil ontdekt u bij het opstaan. De Lincoln is u daarbij behulpzaam door uw beweging te volgen en u te ondersteunen. Deze fauteuil is leverbaar in een grote en kleine uitvoering, dus of u nu groot of klein bent, een Lincoln past u altijd! Het is verstandig dat u op tijd kiest voor 'n nieuwe fauteuil met optimaal zitcomfort om zo klachten als rugpijn, nekpijn, stijve ledematen of tintelende lichaamsdelen te voorkomen. Over uw huidige stoel hoeft u zich geen zorgen te maken: die levert nog tot € 250,-* inruilkorting op. Omdat het oog ook wat wil, bestelt u elke fauteuil gewoon in de kleur en bekleding van uw keuze. Kom naar onze showroom en maak kennis met deze fauteuil! Bel 0341-26 06 76 of surf naar www.prominent.nu voor een gratis brochure of een vrijblijvende demonstratie bij u thuis!

Gratis brochure?
Bel 0341-26 06 76

nu tot 250 euro retour

€250,-
voor uw oude stoel*

* Vraag naar de voorwaarden. Niet geldig bij aankoop van een Finstrup-, draal-, en/of budgetfauteuil. Niet geldig i.c.m. andere acties.

Meeste keus in sta-op fauteuils, 26 modellen

Heeft u moeite met opstaan? Kies dan voor een sta-op fauteuil. Deze geeft uw lichaam overal de gewenste steun. Eén druk op de knop en de fauteuil helpt u bij het opstaan! Zo worden uw knieën, gewrichten en rug ontlast.

Grootste collectie relaxfauteuils, 42 modellen

Vermoeide benen of gewoon lekker ontspannen? Maak het uzelf gemakkelijk. Uw lichaam komt namelijk alleen tot rust als uw fauteuil precies de juiste steun biedt. Ervaar de vele voordelen en kies voor een comfortabele relaxfauteuil!

Ergonomische fauteuils, 18 modellen, direct fabriek

Heeft u last van uw rug? Ontdek dan nu het geheim van ergonomisch zitten. Uw lendenen, rug en nek krijgen de juiste steun. Zo voorkomt of verhelpt u rugklachten. Ontworpen i.s.m. fysio- en ergotherapeut!

GRATIS BROCHURE?

JA, stuur mij de gratis uitgebreide zitcomfort brochure.

Naam Dhr Mevr
 Adres
 Postcode
 Plaats
 Telefoon
 E-mail

Zonder verplichting opstellen naar: Horendijk, Antw. nr. 303, 3825 NH Heteren

VRIJBLIJVENDE DEMONSTRATIE BIJ U THUIS!

Vande produkties Prominent heeft u dit bij thuis. Het is u niet nodig om te komen, zo doet u direct of niet!

UNIEKE LANDELIJKE SERVICE

Bel direct 0341-26 06 76 voor een afspraak

SHOWROOMS IN NEDERLAND 0341-26 06 76

Hengelo: 0341-26 06 76
 Vroomshoop: 0341-26 06 76
 Finsterlin: 0341-26 06 76
 Nieuwpeper: 0341-26 06 76
 Alkmaar: 0341-26 06 76
 Puttersloot: 0341-26 06 76
 Amstelveen: 0341-26 06 76
 Veenendaal: 0341-26 06 76
 Waddinxveen: 0341-26 06 76
 Breda: 0341-26 06 76
 Best: 0341-26 06 76
 Heteren: 0341-26 06 76

Officieel orgaan van VOMI-NL Vereniging van organisaties, waarvan de leden veteranen, oud-verzetsmensen, oud-militairen, verwanten en sympathisanten kunnen vertegenwoordigen.
Verschijnt 6 keer per jaar.

Bestuur

Voorzitter
L. Boorda
P. de Hoogstraat 6
6181 DR Edeho
Tel. 046-4360607
E-mail: lboorda@tiscali.nl

**Vice-voorzitter/
Secretaris**
K.J. Orsel
Van Hobokenhaven 63
2995 HR Barendrecht
Tel. 0180-611612
Fax: 0180-623580
E-mail:
k.orsel2@kpnplanet.nl

1e Penningmeester
A. Lujsendijk
Woerdijk 475
2995 BG Barendrecht
Tel. 0180-610423
E-mail: a.lujsendijk@igmc.net
Banknummer: 1604.20.145
4585 01.300

Postbanknummer: 4236298
L.N.E. "VOMI-Nederland" Barendrecht

**2e penningmeester
Vz. Secr. Soc. Comm.**
W.P. J. Palf
Steffingeweg 10A
8475 EJ Nijeholpade
Tel. 0561-688772
Mobiel: 06-15100579
Fax: 0561-688549
E-mail: wpalfst@usa.net

Vice-vz./Budgetroeder
Th.H.A. Bump
Albatrossstraat 14
2202 EG Leidenorp
Tel: 071-5410936
E-mail: Theorump@es.com

functionaris/PK-W
A.M. Nol
De Weidboom 9
8232 JT Steenwijk
Tel. 0521-512098
E-mail: a.nmol@orange.nl

**Ere lid
Leden van Verdienste**
A. de Graaf
G. Dekerman, VC, Brdijé, D. de Jong,
G. Stijker, R. Grit, E.J.P. Smoeresburg,
L. van Eijk, T.J.A. Geestra, M.H. Bekker,
H. Vis, A.M. Vis - v.d. Blom

Redactiecommissie

Waardestredacteur Th.H.A. Bump (zie onder bestuur)
Hoofdredacteur A.M. Nol (zie onder bestuur)
Sec. / v.v. hoofdredacteur R. Grit
Balkoo 90
9438 TD Balkoo
Tel.: 0992-241301
e-mail: r.grit2@kpnplanet.nl
Advertenties
K.J. Orsel (zie onder bestuur)

Voorplaat Wede op aarde, in de mensen een welbehagen.

Doelstellingen

De vereniging heeft ten doel:

- Het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van haar leden.
- Het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen, die als gevolg van directe militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden.
- Het ijveren voor het blijvend eren en herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden.
- Het bevorderen van het saamborighedsgevoel bij en de kameradschap tussen de leden van haar lid-verenigingen.
- Het bevorderen van contacten met gelijkgestemde nationale en internationale organisaties.

Beginselen

De vereniging tracht gestelde doelen te verwezenlijken, los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie.
De vereniging staat open voor samenwerking met verenigingen, die zich op overeenkomstig terrein als de VOMI-NL bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Raad van Advies

Voorzitter H.J. Coopersma, Brigade-generaal der Jagers bd
Leden
Dr. S. Boerman, Brigade-generaal der Artillerie bd
Drs. W.A. Broeder, Kolonel der Koninklijke Marechaussee
W.G.M. Bross, Kolonel der Grenadiers
C.R. Hilderink, Generaal-majoor KLI bd
J.H. de Kleyn, Luitenant-generaal der Infanterie bd

Ledenadministratie

G.M. Raabeaas-Deleman
Amstelpad 17
3181 EA IJzerburg
e-mail: vomicle@gmail.com

Correspondentie:

1. Opgeve nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.d. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort. Zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSBUREAU".

2. Zaken VOMI betreffend richten aan de secretaris van het Bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behouden niet noodzakelijk de aansprakelijkheid van het bestuur waar te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druck: Koninklijke De Swart, Den Haag

Website VOMI-NL:
www.vomi-nederland.nl

**Sluitingsdatum
inzenden kopij:**

Nr. 116 21-12-2007

Nieuws van de Bestuurstafel

Inhoud

Van de bestuurstafel	
Van de voorzitter	4
VELDPOST (2) Brieven 1945-1950	5
Elder veteranen vieren hun eerste lustrum	6
Militaire Bakkerijen in Nederlands-Indië	7
URUZGAN	10
Boekpresentatie Jack Kooistra	12
Indië-herdenking in Castenray	15
Herdenking bevrijding van Nederland Raalte	16
Kerst met Kiem	18
Verenigingsnieuws	20
Postume uitreiking Mobilisatie-Oorlogskruis	25
Onthulling plaquette te Ridderkerk	29
Kerstballade der soldaten	30

Een vriend is
iemand die nog
komt als niemand
meer komt.

Van de Voorzitter

In de "Sobat" van oktober berichtte ik u dat ik bij het Veteranen Platform zitting heb genomen in een comité dat de mogelijkheid onderzoekt van een symposium over "de toekomst van veteranenland". Het positieve advies om dit eind 2008 te organiseren is in oktober unaniem door de leden van het Veteranen Platform overgenomen. De komende maanden zullen dan ook worden besteed om dit belangrijke symposium gede-geven voor te bereiden.

In de afgelopen periode heb ik VOMI-NL vertegenwoordigd bij twee bijzondere plechtigheden. Op 6 november heb ik op de kazerne in Assen onder grote belangstelling en met gewaardeerde medewerking van verschillende militaire eenheden, postuum het Mobilisatie-Oorlogskruis uitgereikt aan de zoon van onze in 1979 overleden sobat Johannes Eiveid (Sid1, OVW, 3-12 Ri). Het is heel goed mogelijk dat

Tijdens de laatste Algemene Ledenvergadering (de Najaars-ledenvergadering van 25 oktober j.l.) is de begroting 2008 goedgekeurd. Overige mededelingen uit deze vergadering:

- Er is een besluit genomen om elke VOMI-lidvereniging een tweetal vlaggen van VOMI-Nederland aan te bieden. Deze vlaggen kunnen bij diverse gelegenheden worden gebruikt.
- Onze penningmeester, de heer A. Luijendijk, is tijdens de ALV herkozen voor een volgende periode.
- Er is afscheid genomen van de heer M.J.G. Everhartz als lid van de vertrouwenscommissie en als nieuw lid is de heer S. Hoekstra gekozen (was reeds reserve-lid van deze commissie).
- De heer S. Hoekstra is, evenals in 2007, ook voor 2008 aange-gevozen als detachementscom-mandant van het VOMI-deta-chement dat weer deelneemt aan het defilé tijdens de Nederlandse Veteranendag te Den Haag. Aanmeldingen daar-voor dus rechtstreeks naar de heer S. Hoekstra zenden (zie elders in dit nummer). De heer M. van Aalten is voor 2008 ook weer de detachementscom-mandant van het VOMI-deta-

meer van onze leden nog recht hebben op deze onderscheiding. Rechthebbers kunnen nog steeds deze onderscheiding aanvragen. Een andere indrukwekkende ceremo-nie was de onthulling in Ridderkerk op 10 november van een plaquette voor de op 9 november 1979 in Libanon overleden dienstplichtig sergeant De Koning. De plaquette is een initiatief van ons lid van verdien-ste Ger de Jong (VOMI Zuid-Holland Zuid). Door mijn aanwezigheid en bijdrage hoop ik onderschreept te heb-ben dat er een speciale band bestaat tussen jonge en oude veteranen. Alhoewel het misschien nog wat vroeg is, wens ik u alvast fijne feest-dagen, een rustige jaarwisseling en een gezond en gelukkig 2008. Ook in het nieuwe jaar zal het bestuur van VOMI-NL zich zo goed mogelijk voor u inzetten!

L. Noordzij

- chement in Wageningen op 5 mei. Dus ook deze aanmeldin-gen (zie elders in dit nummer) rechtstreeks naar hem sturen.
- Er is een onderzoek gestart om te komen tot een veterantenue. Hierbij wordt gedacht aan een zwarte blazer (met knopen van de verschillende krijgs-macht delen), grijze broek, blauw overhemd, zwarte sok-ken en zwarte schoenen. Ten aanzien van de baret is geen beslissing genomen vanwege het feit dat diverse soorten veteranen ook diverse soorten baretten dragen.
 - Binnen het Veteranen Platform zijn de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:
 - De reguliere Veteranendagen 2008.
 - Symposium 2008.
 - Aanpassing reüniefacilitei-ten. Bij Paresto kan mijv 1 november 2007 alleen nog maar worden betaald met een chipknip.
 - De Paresto banquetingmap wordt mijv 1 januari 2008 weer vernieuwd.
 - De Nederlandse Veteranendag te Den Haag wordt in 2008 gehouden op zaterdag 28 juni. Middels de "Sobat" en andere media wordt u verder op de hoogte gehouden.

K.J. Orsel
Secretaris

Kerstmis

De herdertjes lagen bij nachte,
zij lagen bij nacht in het veld.
Zij hielden vol trouwe de wacht,
zij hadden hun schaapjes geteld.
Daar hoorden zij engelen zingen,
hun liederen vloeiend en klaar.
De herders naar Bethlehem
gingen: 't liep tegen het nieuwe
jaar.

VELDPOST (2)

Brieven 1945-1950

He who is tired of London is tired of life
(Hij die genoeg heeft van Londen heeft genoeg van zichzelf).

Een bezoek aan een stad begint met het kopen van een plattegrond en het lezen van een roman die ter plaatse speelt. Zo komt de zin hierboven uit "LONDON BELONGS TO ME", een lijvig boekwerk dat een goede voorstudie is gebleken.

29/10-07/11/45 LONDEN (eerste bezoek)

Op m'n mouw is een streep verschenen voor "local, unpaid, temporary lance-corporal". Dus "plaatselijk, onbetaald en tijdelijk soldaat der eerste klasse".

Dit is van belang in Groot-Britannië. Je wordt beschouwd als een soldaat die iets bijzonders heeft gedaan, bijv. z'n commandant gered. Alle deuren staan voor je open. Wij kregen de streep vanwege de uitslag A+ te Aske Hall. De verlofgangers te Londen vinden elkaar dagelijks in de "Westminster Services Club" aan het Parliament Square, recht tegenover de Big Ben. Wat de anderen precies uitvoeren, is me onbekend, mogelijk naar de bioscoop. Voor mij is het de hele dag "stappen" met als hulpmiddel de "underground". Bij het Parlementsgebouw heb ik te lang moeten wachten om de toespraken van Attlee en Churchill nog te horen. Bar jammer! In de National Gallery en de Wallace Collection boeien me de Hollandse en Italiaanse meesters. Op de ijsbaan is er het contact met de Engelse meisjes. Dat is geweldig. Verder vind ik de Westminster Abbey en de St. Paul vrij duistere gebouwen. De Tower heb ik met interesse bekeken. Londen blijft boeien. Het straatbeeld is rustig en levens heel druk. Op Piccadilly Circus kan men over de hoofden lopen. De drukkerij/redactie van de Evening Standard heb ik bezocht. Maar het meest sensationeel is het diner geweest in RITZ op zondag 3 november 1945.

Lord Campbell Mitchell, die op Russell Square de weg vraagt naar de Schotse kerk. Na de dienst zijn gast geweest met een bezoek thuis en een uurtje in de diplomatenclub St. James, intussen geconverseerd met mannen en vrouwen waarvan de namen me bekend zijn uit het BBC-

nieuws. Gezeten in een zwaarlederen fauteuil stel ik aan "kolonel V" de vraag: "What do you think about Indonesia?" Het antwoord komt snel en bits. "Don't speak about Indonesia, it is a spotlight of international politics". Als hoogtepunt volgt het diner met de top van journalistiek-, literair- en politiek Engeland. Ik word beschouwd als vertegenwoordiger van "the Dutch" en spreek als zodanig m'n woordje mee. Iets dergelijks kan men alleen in Engeland beleven. In de stad zie ik collega's van de EM die nog geen cursus gevolgd hebben en niet verder dan Wolverhampton gekomen zijn. Wij hebben het duidelijk getroffen! Tot heden lijkt me de diensttijd een grote vakantie. Steeds echter morrelt op de achtergrond de zorg over Indië. We willen er nu heen, maar het is duidelijk dat dit vooreerst niet gebeuren zal. Er is sprake van een bestemming als instructeur na terugkeer in Nederland om een "eerste divisie" op te leiden waarna uitzending naar Indië volgt in de zomer van 1946. Dat klinkt aannemelijk.

08/11/45-22/01/46 CATERICK School of Signals, PMRS course

Het is weer aanpakken geblazen, na 3 weken theorie volgen 6 weken les in instructie-geven. Dit onderbroken door een Kerstverlof, in Engeland door te brengen. Een reisje naar Holland is alleen bij hoge uitzondering mogelijk.

's Morgens vroeg vanaf de kazerne uitrijden over het omringende Yorkshire. Drie man per auto en ondertussen proberen de verbindingen te onderhouden zowel radiotelefonisch als met de seinsleutel (het laatste is erg moeilijk). De afstanden die overbrugd worden lopen op tot 100 km. Interessant zijn de proeven met horizontale antennes. Daarmee kan het signaal de wereld rond. Het is echter bitter koud onder het zeildock en je wordt miselijk door de snelle ritten over de bochtige wegen. Zo doen we aan "spionnavangst met code herkenning". Daarvoor stelt de groot-majoor zich beschikbaar. We zijn dan ruim 2 dagen onderweg en slapen ergens op een hoog punt in het landschap. Dan gebeurt het dat de commandant ineens uit het duister opdoemt compleet met stick onder de arm en een

hondje aan de lijn. Dat schept vertrouwen. Soms gaan we met de 18-set op de rug en kompas bij de hand door de Yorkshire Moors met een kans op verdwalen, hetgeen wel gebeurd is. We hebben dan contact met de boerenbevolking waar we even kunnen opwarmen. Driemaal heb ik een spreekbeurt gehouden

1. De Duitse- en Amerikaanse atoom-bom (van beiden wist ik iets af).
2. Termen uit de leer van de elektrische velden (antennes).
3. De Veldtelefoon Dog 5 (de moeilijkste opdracht omdat hij zo voor de hand ligt). Op enkele aanmerkingen na ondervindt het de instemming en appreciatie van het Engelse kader.

Peter van Toor en Jan van Hekken.

Soms komt er iets geheel anders op je weg. Bij de YMCA staat met koeien van letters: "The Indonesians on Java are they rebels or not?? De Engelse media maken de mensen anti-Nederlands door ons als kolonials voor te stellen. Dus met vier man erheen en het debat bijgesteld. Nu zijn wij aan beurt. Sevink houdt een verhaal over "The Netherlands under the German occupation" en Gier van Zijl zal een avond verzorgen over "The underground seen from within France and Holland". Hij verschijnt echter niet. En Dick Riemersma heeft een afspraak in Darlington en laat de Engelsen voor wat ze zijn. Goede raad is duur. Er moet wat gebeuren en ik hou een verhaal van een half uur over de LO, het efficiënte verzet

1943-1945. De Engelsen vragen waar de anderen zijn, maar blijven sportief.

Oxford Street.

Voor de familie in Holland is er van alles te koop en het soldij van 28 sh/wk is aanzienlijk. In een winkel van Richmond ga ik door als een trouwe klant.

De sfeer onder de mannen in opleiding is goed, de stof is aantrekkelijk, de veldoefeningen fantastisch maar de techniek blijft moeilijk zoals het aanmaken van accuzuur en het vervangen van radiolampen. Dit alles is te leren maar vergt tijd. We raken verknocht aan Richmond. Het gebeurt dat ik op zondagavond de laatste bus mis en dan 5 kwartier moet lopen. Het is ook zo gezellig bij de familie Cameron.

De dominee behandelt tijdens een bijbelkring het Spiritisme. Over het laatste nog een enkel woord. Luitenant Lassells (een mede-cursist) vraagt me tijdens een nachtelijke

oefening of ik in ghosts (spoken) geloof. Zelf maakte hij als kind mee dat er een man in livrei bij zijn bed stond, die vroeg of de jongeheer wat wenste. Z'n ouders vertellen hem aan het ontbijt dat die lakel al sinds heel lang z'n opwachting maakt maar overigens ongevaarlijk is. Dat zijn mooie verhalen in het holst van de nacht terwijl de wind over het landschap giert. De 19-set gromt en af en toe filtsen de berichten over en weer. "Able-Baker-Charly one, report my signals....over"; afgesloten met "Able Roger", "Di daa, di daa di". Maar de berichten vanaf Java blijven slecht. Veel vertrouwen hebben we niet in de mannen van de Nederlandse Regering. Ze lijken

ongeschikt om een rol te spelen in de jungle van de hoge politiek. Vlak na VE-day hebben ze de vaderlandse pluche veroverd met hun leuzen van personalistisch socialisme, maar wat moet je daarmee in concurrentie met lieden die nog steeds leven volgens het: "Right or wrong my country".

Aan de orde is nu echter het Kerstverlof te Londen. We mogen elke bestemming kiezen binnen het Verenigd Koninkrijk maar voor mij blijft het de hoofdstad van Engeland, het land van de "White Cliffs of Dover" met deze metropool als centrum.

Haarlem, Peter van Toor

Londen from the Monument.

Elster veteranen vieren hun eerste lustrum

De club is opgericht op 8 oktober 2002 door de Elster veteraan Machel Haag. Waren er eerst 17 wapenbroeders, het groeide al gauw uit tot 26. Allemaal Elstenaren, veteranen uit Indië, Korea en Nieuw-Guinea. Een veteranencafé werd al gauw gevonden. (Zie Handboek Veteranen, blz. 64, of bij de jaarlijkse mededeling in "Check Point").

We hebben een gezellig lustrumfeest gehad met o.a. een bezoek van onze burgemeester, mevr. Tuijnman. Ondanks haar volle agenda kwam ze ons toch nog even feliciteren met ons 5-jarig bestaan. Onder het genot van een hapje en een drankje wist de burgemeester ons te boeien met een toespraak, waarmee ze liet blijken dat de gemeente veel aandacht heeft voor de veteranen. Ze memoreerde onze hechte onderlinge band door onze belevenissen in het verre Oosten. "We hopen, net zoals vele andere gemeenten, dat deze bijeenkomst nog eens resulteert in een jaarlijkse

veteranenbijeenkomst voor de gehele Over-Betuwe. Steeds meer gemeenten en regio's vieren hun eigen lokale versie van de "Nederlandse Veteranendag". Tot slot wenste zij ons nog vele goede clubjaren toe. Dit werd onderstreept met een stevig applaus.

Hierna zijn we naar buiten gegaan voor het maken van een foto (zie boven) ter herinnering aan deze geslaagde reünie. De burgemeester werd door de veteranen verrast met een bloemetje.

M. Haag

Nogmaals de Militaire Bakkerijen in Nederlands-Indië

Met belangstelling heb ik de beide artikelen van Piet Maris over de veldbakkerijen in voormalig Nederlands-Indië ("Sobat" nr. 113 en 114 resp. van augustus en oktober) gelezen. In deel 2 verzucht hij op blz. 9 dat er helaas in andere literatuur met geen woord gerept wordt over de Indische veldbakkerijen.

Gelukkig voor Piet (en de overige nog levende veldbakkers) is dat niet het geval. In het boek "Logistiek onder de tropenzon" door B.C. Cats en H.N.J. van den Berg uitgave 2003, wordt een hoofdstuk aan de militaire bakkerijen besteed (blz. 78 e.v.). De tekst luidt:

"Tenelnde een sterk groeiend leger in Indië dagelijks van brood te voorzien, was een wijdvertakt en goed lopende organisatie van militaire bakkerijen noodzakelijk. Door de oorlogstoestand was op de ontregelde burgerbakkerijen, die nauwelijks in de behoefte van de Indische bevolking konden voorzien, aanvankelijk niet terug te vallen. Broodvoorziening was dringend nodig voor de militairen, die eind 1945 en begin 1946 met biskwientsoenen en enig brood uit Britse veldbakkerijen werden gevoed. Reeds eind 1945 werd op Malakka de eerste Nederlandse veldbakkerij in bedrijf gesteld. Nadat onze troepen werd toegestaan op Java te landen werden successievelijk Militaire Bakkerijen (MB) ingericht t.w. In de steden Batavia

MB 1, Tjimahi, waar de vooroorlogse KNIL-bakkerijen waren gevestigd, MB 2, Semarang MB 3 en Soerabaja MB 4, die als basisbakkerijen de beschikking hadden over de infrastructuur van de stadsbakkerijen. Er werd NI-personeel gezonden: de 1e Sectie Veldbakkerij bestaande uit 48 man onder leiding van reserve tweede-luitenant Van de Water op 20 augustus 1946 en de 2e en 3e Sectie met 47 man op 5 februari 1947. Zij hadden in Nederland (Boreelkazerne te Deventer) een aanvullende opleiding gehad en werden ingedeeld bij de reeds door KNIL-personeel opgezette militaire bakkerijen. Later kwam er KNIL- en KL-personeel bij dat aan de VTD-school te Tjimahi een bakkersopleiding had gevolgd. In Australië werden grote hoeveelheden tarwemeel gekocht en naar Indië

Bakkers van Veldbakkerij 24 in Tandjong Radja (Riouw Archipel) aan het werk bij een primitieve veldoven (foto NIMH te Den Haag).

verscheept. Het meel dat met meel-torren was aangetast, had na aankomst niet altijd de gewenste kwaliteit en werd onder de vaak primitieve omstandigheden tot brood bereid, maar het was oorlog en zoete broodjes werden niet gebakken".

"Waar ons brood vandaan komt", artikel in "De Tijger", weekblad voor de T-brigade, 29 mei 1948 en "Op zoek naar ons dagelijks brood" in het weekblad "Wapenbroeders" 2e jaargang nr. 39 van 25 december 1947.

Naar gelang het Nederlandse gezag zich uitbreidde, verschenen militaire bakkerijen te Medan MB 5, Padang MB 6, Praboeoelih op Zuid-Sumatra MB 7, Pontianak MB 8 en Balikpapan MB 9. In de gebieden waar de troepensterkte en de afstanden tot de militaire bakkerijen toenamen, werden VELDbakkerijen ingesteld, eenvoudige installaties die over enige infrastructuur beschikten. Op West-Java kwam Veldbakkerij (VB) 16 te Bandoeng en VB 17 te Serang, VB 20 te Tasikmalaja en VB 21 te Buitenzorg. Op Midden-Java VB 19, 26 en 27, respectievelijk te Magelang, Solo en Tjilatjap. VB 18 kwam te Menado (Noord-Celebes) en op Oost-Java VB 22 bij Soerabaja, VB 23 te Kediri, VB 24 te Tandjong Radja en VB 25 te Den Passar op Bali.

"Logistiek onder de tropenzon" ISBN 9067075531 kan voor € 22,50 bij de boekhandel worden gekocht, doch voor veteranen rechtstreeks bij de uitgeverij "De Bataafse Leeuw", Rooseveltlaan te Amsterdam, giro-nummer 3697482 voor € 16,95, verzendkosten inbegrepen, worden besteld. Wilt U meer weten over de verzorgende diensten van KNIL en KL in Nederlands-Indië 1943-1950? Het fraai geïllustreerde boek geeft antwoord op uw vragen.

B.C. Cats
Oud-sergeant OVV

SOBAT

Genieten is van alle tijden! Wij bieden u een gastvrij onthaal in ons hotel "De Zwaan". Elk jaargetijde heten wij u van harte welkom. U kunt genieten van een verblijf in ons hotel en van de prachtige omgeving die u vele mogelijkheden biedt voor een aangenaam verblijf. Uit de hieronder vermelde periodes kunt u een keuze maken voor een vier-, vijf-, of achtdaagse vakantie.

Inbegrepen in het hiernaast vermelde arrangement zijn 's ochtends een uitgebreid ontbijtbuffet en 's avonds een uitstekend 3-gangen menu.

Bij elk arrangement is minimaal 1 uitstapje per dag inbegrepen in de prijs.

- Bezoek brengen aan Paleis het Loo
- Toegang tot de Hoge Veluwe en Kasteel "De Cannenburgh"
- 1 dag fietsuur inclusief fietspakket
- Bezoek brengen aan kaasboerderij
- Toegang tot het Oorlogsmuseum in Arnhem
- Ontspannen in het verwarmde zwembad (Malkander) of de hotel sauna
- 1-Daags gebruik van de Veluwepas per touringcar
- Toegang tot Papiermolen "De Middelste Molen"
- Toegang tot "Auto Gallery" (Klassieke auto's en sportwagens) (in hetzelfde gebouw ook speelgoedmuseum).

U ziet vele mogelijkheden om uw verblijf in ons hotel tot een feest te maken

Voor dit alles inclusief arrangement gelden geen aankomstdata

	Aanbieding	normaal
4 dagen (3 overnachtingen)	€ 132,50 p.p.	(€ 145,-)
5 dagen (4 overnachtingen)	€ 162,50 p.p.	(€ 180,-)
8 dagen (7 overnachtingen)	€ 270,00 p.p.	(€ 280,-)

Voor kamers op de begane grond wordt een toeslag berekend van € 2,- p.p.p.d.*
Verblijfsbelasting: € 1,50 p.p.p.d.

* Comfortkamers parterre € 4,50 p.p.p.d.

Aankomstdag elke dag van de week.

Hotel-Café-Restaurant De Zwaan*** Beekbergen

Arnhemseweg 520 - 524
7361 CN Beekbergen
e-mail: hoteldezwaan@worldonline.nl
website: hoteldezwaan.net
tel. 055-5061393 / fax 055-5062636

Gedenkzuil voor omgekomen luchtvaardenden

Ter nagedachtenis aan de omgekomen vliegers en vliegtuigbemanningen na de Tweede Wereldoorlog, is op 14 september j.l. op vliegbasis Soesterberg een gedenkzuil onthuld. Er staan 267 namen op het monument. Commandant Luchtstrijdkrachten, luitenant-generaal De Jong, en initiatiefnemer commodore bd Netto verrichtten de ceremoniële handeling.

De Jong noemde de militaire vliege-

rij in zijn toespraak een vak waaraan risico's zijn verbonden. Voor de verovering van de derde dimensie, het luchtruim, werd een hoge prijs betaald, zo leert de geschiedenis.

"Het gaat bij de luchtmacht immers niet alleen om het besturen van een vliegtuig. Bij militaire operaties is er vaak sprake van zeer gevaarvolle en extreme omstandigheden die moeten worden getrotseerd" aldus Commandant Luchtstrijdkrachten.

Stichting Steunfonds VOMI-Nederland

De stichting heeft ten doel het ondersteunen van de vereniging VOMI-Nederland, onder meer door het verschaffen of ter beschikking stellen van financiële of materiële middelen aan deze vereniging, alsmede al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door: het verwerven van gelden door middel van bijdragen van particulieren, ondernemers en overheid; alle andere wettige middelen, welke aan het doel van de stichting bevorderlijk kunnen zijn. Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door: subsidies, retributies, donaties, schenkingen, erfstellingen, legaten, alle andere verkrijgingen en baten.

Een weduwe van een sobat heeft uit haar erfenis reeds geld aan de stichting ter beschikking gesteld. Ook een aantal leden van onze vereniging hebben reeds een donatie gedaan.

Het bestuur van VOMI-Nederland roept een ieder op om deze stichting te sponsoren. Men kan dat doen door minimaal € 7,50 over te maken op bankrekeningnummer 12.89.87.049 ten name van Stichting Steunfonds VOMI-NL te Barendrecht. U doet toch ook mee?

Th.R.

Fototentoonstelling

Door de Heemkundekring "St. Achten op Boeckel", gevestigd te Boeckel, St. Janplein 2, zal een fototentoonstelling worden gehouden over de Boekelse Indië-gangers. Het betreft hier ruim 540 foto's. De openingstijden van de tentoonstelling zijn: vrijdag 21 december van 20.00 tot 21.50 uur, zaterdag 22 december van 13.00 tot 20.00 uur en zondag 23 december van 12.00 tot 17.00 uur. Plaats: Verenigingsgebouw Heemkundekring "St. Achten op Boeckel", St. Janplein 2 te Boeckel. Info: C van Ginneke 0492-323326.

Reünie

413e Bat. Inf. (De laatste reünie)

Datum: vrijdag 25 mei 2008.
Locatie: Engelbrecht van Nassaukazerne te Roosendaal.
Alle bekende adressen ontvangen een schriftelijke uitnodiging. Mocht u geen bericht hebben ontvangen en u wilt toch graag deelnemen aan onze laatste reünie, dan kunt u contact opnemen en informatie verkrijgen bij Sjeff Ots, Moorstraat 22, 4631 ED Hoogerheide. Tel. 0164-612166.

436e Bat. Inf. (7-3 R.I.)

Datum: donderdag 22 mei 2008.
Locatie: Engelbrecht van Nassaukazerne te Roosendaal.
Bekend zijnde adressen ontvangen t.z.t. nader bericht.
Info: G.H. Swijnenberg, Ghijsseland 335, 3161 VW Rhoon. Tel. 010-5013316. E-mail: g.h.swijnenberg@veteranen.nl

31e B Hospitaal Medan

Datum: 26 maart 2008.
Locatie: Kumpulan van Huize Bronbeek te Arnhem.
Info: Tel. 0548-415415.
Bekend zijnde adressen ontvangen een persoonlijke uitnodiging. E-mail: joopkerkhof@veteranen.nl

Wij werken voor vrede, voor veiligheid en recht,
en helpen een volk uit zijn nood.
Begrippen waar iedere jongen voor vecht,
en waar Neerlands kracht uit ontsproot.

Uit: Marslied "7 December"

SOBAT

URUZGAN

De alternatieven voor landbouw zijn in Uruzgan een continue punt van aandacht. Op zondag 9 september is een shura met de lokale agrariërs gehouden in het PRT-huis op Kamp Holland. Doel van dit overleg was alternatieven voor de papaverteelt te bespreken. Het Provinciaal Reconstructie Team (PRT) is voornemens gratis zaad en kunstmest uit te geven.

De organisatie Development Alternative International (DAI) bezocht Tarin Kowt op 10 september voor een driedaags bezoek om te bezien of ze in de provincie aan het werk kunnen. De DAI was in Uruzgan om informatie te verzamelen over een drietal projecten die het wil uitvoeren: een irrigatieproject, een wegenbouwproject en de renovatie van overheidsgebouwen. De DAI heeft al een tijdelijk kantoor in Tarin Kowt maar is van plan om daar een vaste vestiging te openen.

Het Australische Reconstruction Task Force (RTF) heeft twee grote constructie projecten in september afgerond in de provincie Uruzgan. In Tarin Kowt is het ziekenhuis uitgebreid en gerenoveerd en een gezondheidscentrum gebouwd. Het project dat eind 2006 startte is volgens planning in september geopend door de taakgroep en de lokale aannemers.

Diploma uitbreiking na geslaagde opleiding.

Het ziekenhuis is nu het meest ontwikkelde medische centrum in het zuiden van Afghanistan geworden en vervult een voorname rol in deze provincie. Het ziekenhuis is uitgerust met een nieuwe watervoorziening, een nieuwe keuken, een revalidatieafdeling bestaande uit gescheiden zalen voor mannen en vrouwen, een onderzoeksruimte, opslagruimten, röntgenfaciliteiten en een quarantaine zaal. De kosten van de renovatie bedroegen 700.000 dollar.

Het Afghaanse leger blijft zich verder ontwikkelen, door verschillende opleidingen en training worden de vaardigheden van de Afghaanse militairen naar een hoger niveau gebracht. In Tarin Kowt wordt onder leiding van Australiërs een genietraining gegeven aan Afghaanse militairen. In Afghanistan is dit de enige training die op dit gebied gegeven wordt. De training heeft interesse gewekt bij andere landen die in Afghanistan actief zijn. De Canadezen willen een soortgelijk programma verzorgen.

Twee Nederlandse militairen zijn maandagochtend 17 september j.l. licht gewond geraakt toen een voertuig van de Task Force Uruzgan acht kilometer ten oosten van Tarin Kowt op een geïmproviseerd explosief reed. De militairen zijn in het hospitaal op Kamp Holland aan hun verwondingen geholpen.

Op 20 september j.l. heeft er een vuurgevecht plaatsgevonden tussen eenheden van de Task Force Uruzgan en de Opposing Militant Forces. Bij dit vuurgevecht op vijf kilometer ten noordwesten van Camp Hadrian in Deh Rawod is een 20-jarige Nederlandse soldaat der eerste klasse om het leven gekomen. De militair was afkomstig van de B-compagnie van 15 Infanteriebatallon Luchtmobiel uit Assen. De situatie rond Deh Rawod was al enige tijd gespannen, daarop zijn in nauw overleg met de lokale autoriteiten

Opbouwwerkzaamheden.

zowel Nederlandse als Afghaanse versterkingen aangevoerd.

Luitenant-kolonel Van der Voet heeft op 22 september j.l. het commando over het PRT in Afghanistan overgedragen aan zijn opvolger, luitenant-kolonel Rietdijk. Tijdens de ceremonie overhandigde hij symbolisch drie D's. Deze drie D's staan voor Development, Diplomacy en Defence, waar het PRT de afgelopen zes maanden hard aan gewerkt heeft. De overdracht was bij het PRT-huis waar Van der Voet en zijn mensen van de missie teams de afgelopen maanden talloze besprekingen met de Afghaanse bevolking hebben gehad over de start van projecten.

Als gevolg van de ontwikkelingen rond Deh Rawod heeft de commandant van de Task Force Uruzgan bij de commandant van ISAF een verzoek ingediend voor de inzet van extra eenheden. Deze eenheden waren noodzakelijk om de situatie in de regio te stabiliseren. De NAVO heeft op 28 september Nederland gevraagd om deze extra eenheden naar Uruzgan te sturen. De regering heeft besloten om dit verzoek te honoreren en tijdelijk twee extra pelotons in Uruzgan in te zetten. Rond Deh Rawod waren ook vluchtelingenstromen op gang gekomen van Afghaanse families. Deze vluchten voor de terreur van de Taliban en de gevechten. Met behulp van het PRT waren ruim 300 vluchtelingen opgevangen op de

Bazaar van Deh Rawod. Volgens de laatste berichten is er in de situatie van de vluchtelingen gelukkig geen sprake van een humanitaire ramp en staan de gewelddadige acties van de Taliban op een lager pitje.

Staatssecretaris C. van der Knaap heeft vrijdag 12 oktober j.l. op het Ministerie van Defensie in Den Haag het startsein gegeven voor de stickeractie voor de Nederlandse militairen in Uruzgan. De titel luidt: "Ik steun onze Nederlandse troepen". Van der Knaap plakte het eerste exemplaar op de dienstauto van de secretaris-generaal van het Ministerie van Defensie, drs. Annink. Hij deed dat in het bijzijn van de initiatiefnemers tot de actie, Libanonveteraan Fred Janssen en de van origine Amerikaanse Anne van Oorschot. Zij is de moeder van een Uruzganganger. De stickeractie geldt niet alleen voor de Nederlanders in Afghanistan, maar ook voor hun collega's elders in de wereld. Te denken valt aan Afrika, Irak, Libanon en Bosnië-Herzegovina. De campagne houdt verband met een oproep van de bewindslieden van Defensie. Die pleitten voor meer respect en bewondering voor de Nederlandse militairen in Uruzgan. Volgens Janssen bestaat daar inderdaad alle aanleiding toe. "Of je het nu wel of niet eens bent met de missie, werken in Uruzgan is zwaar en gevaarlijk. Onze militairen daar halen de kolen uit het vuur". Van der Knaap toonde zich buitengewoon ingenomen met de stickeractie.

vooral omdat het een particulier initiatief betreft. "Op deze wijze toont de samenleving aan achter onze mannen en vrouwen in Uruzgan te staan. Op hun beurt zullen die zich geweldig voelen bij een campagne, gedragen door de Nederlandse samenleving". De stickers zijn te bestellen via de website www.ondersteuntroepen.nl.

Een Nederlandse patrouille is op 19 oktober j.l. in vuurcontact gekomen met de Opposing Militant Forces. Bij het contact is een Bushmaster op een explosief (IED) gereden. Er vielen daarbij gelukkig geen gewonden. Het gevechtscontact gebeurde ten noorden van de voortgeschoven patrouillebasis Poentjak. Vanuit Poentjak is teruggevoerd en er zijn Apache-gevechtshelikopters ingezet ter ondersteuning. De Bushmaster raakte door het geïmproviseerde explosief beschadigd aan de voorzijde en is teruggebracht naar Kamp Holland.

Bron: www.mindf.nl

Th.R.

Na afloop van een bijeenkomst.

Boekpresentatie Jack Kooistra

Gehouden op 5 september 2007 bij de presentatie van zijn boek 'Laatste Bericht' in de Kumpulan op het landgoed Bronbeek te Arnhem.

Inleiding

Gehouden door Klaas Jansma, directeur/uitgever PENNY Communicatie.

Mevrouw de voorzitter,
meneer de minister,
oud-strijders/veteranen,
dames en heren,

Het is voor mij in meerdere opzichten een bijzondere belevenis om hier in Bronbeek een rol te spelen in deze ceremonie. Allereerst vanwege de locatie. Bronbeek is een van de plaatsen waar een belangrijke episode in de geschiedenis van Nederland als het ware is gestold in een museale omgeving. Maar ook vanwege de aanleiding van ons samenzijn. Wij maken hier vandaag een bijzonder moment mee in een jarenlang proces van toenemende erkenning en groeiend respect voor de Nederlandse militairen die in de tropen hun werk hebben gedaan 'voor orde en vrede'. De presentatie van het nieuwe boek van Jack Kooistra is van dat proces een soort afronding. Want dit is het eerste gedenkteken waarin de namen van al die duizenden die zijn gevallen zijn vermeld. 'Maru', zoals men in Japan zegt. Een boek is van vergankelijk papier.

en niet van steen of ander duurzaam materiaal. Het heeft een andere functie dan een monument op een grafveld, een plaquette aan een kerkmuur of een beeld in een park. Het bevat ook niet alleen namen, maar tevens persoonlijke gegevens, die een menselijk gezicht geven aan de administratie van de dood. Je hoeft er niet voor te reizen om kennis te nemen van de inhoud. Het kan een ereplaats krijgen in de woonkamer, als een 'memento mori', zoals in sommige culturen een huisaltaar wordt opgericht voor de gestorvenen.

Dit boek gaat over mensen, over helden en idealisten net zo goed als over bange mensen die tegen hun zin naar Indië worden getransporteerd. Over de doden oordelen wij, mensen, niet. Tijperend is wat dat betreft het geschrevene bij de eerste naam in het boek, Gerrit van Aalderen. Hij werd op 5 februari 1925 in Leeuwarden geboren en stierf op 26 mei 1949 als dienstplichtig soldaat van het 1e bataljon geniebataljon tijdens een militaire actie bij Malangbong.

Van Aalderen, handelaar in lompen en metalen, was katholiek en woonde in Sneek. Hij weigerde aanvankelijk naar Indië te gaan. Daarvoor werd hij door de Krijgsraad veroordeeld tot een halfjaar gevangenisstraf, waarna hij alsnog werd uitgezonden. Zijn naam staat op het Indiëmonument in Leeuwarden en op een gedenkteken in het Sneeker centrum bij de Martinikerk. Dat hij ruste in vrede.

Dames en heren, een afronding is de presentatie van het boek 'Laatste Bericht' zeker voor de auteur, Jack Kooistra. De publicatie van een groot werk met de namen van meer dan 5500 slachtoffers in Nederlandse krijgsdienst in naoorlogs Nederlands-Indië en Nederlands-Nieuw-Guinea is weer een kroon op zijn omnavolgbare speurzin. Hij heeft al twee grote publicaties en tal van bescheidenere boekwerken op zijn naam staan, en hij is alweer bezig met een volgende publicatie. Kooistra had dit werk niet kunnen volbrengen zonder de hulp van honderden informanten. Twee noem ik hier speciaal. De heer Johan Teeuwisse van de Oorlogsgravenstichting heeft samen met de auteur talloze ontbrekende gegevens opgespoord. En de heer J.A. de Moor van het Nederlands Instituut voor Militaire Historie in Den Haag heeft een solide basis geleverd voor een inleidend hoofdstuk waarin de geschiedenis van de Nederlandse aanwezigheid in Indië is beschreven. Grote dank daarvoor. Dames en heren, ik ben blij dat dit boek er nu is, en ik ben dankbaar dat ik in de totstandkoming een rol mocht spelen. In gepaste eerbied gedenk ik alle slachtoffers die in Indië en Nieuw-Guinea zijn gevallen met een moment stilte. Voor zover mogelijk verzoek ik u om even op te staan.

Dank u wel. En dan geef ik nu graag het woord aan de auteur, de heer Jack Kooistra.

Toespraak Jack Kooistra

Excelentie(s), mevrouw Spoor, zeer geachte aanwezigen,

Eind december 1946 verscheen in het dagblad Trouw een lange lijst van gesneuvelde militairen met daaraan gekoppeld de vraag: 'moet dat zo doorgaan?'. Los van de genealogische en geschiedkundige interesse hield deze vraag mij nogal bezig.

Was het van zo'n groot politiek, economisch of militair belang dat tientallen jonge mannen in een ver van hun vaderland gelegen rijksoord moesten sneuven? Het onderwerp liet mij niet los en om die reden achtte ik het noodzakelijk de personalia van de ongekomen militairen, ongeacht hun rang en onderdeel te registreren.

Met de achterliggende gedachte hen tegelegen tijd op enigerlei wijze te herdenken of anderszins te eren.

Naarmate de tijd vorderde steeg ook de politieke spanning tussen het naar volledige onafhankelijkheid strevende Indonesië en onze regering. Dat leidde uiteindelijk in juli 1947 tot de eerste politieke actie onder de codenaam PRODUCT december 1948 tot de tweede onder de codenaam NRAAL. Gedurende

gevechtsacties vielen aan beide zijden veel slachtoffers.

In de media verschenen regelmatig lange opsommingen van hen wiens leven was gevoerd ten behoeve van wat rust, orde en veiligheid werd genoemd. Alle slachtoffers van de Nederlandse krijgsmachtonderdelen werden door mij geregistreerd.

Wijvel steevast werden de verlieslijsten ingeleid met de woorden: 'de regering maakt tot haar leedwezen bekend'. Maar dezelfde regeringsvertegenwoordigers hanteerden helaas al te vaak en te nadrukkelijk een terughoudendheid ten aanzien van de belangen van nabestaanden.

In koude kille zakelijke standaardbeoordelingen zonder briefaanhel werd medeleven betuigd.

Voor hen was geen enkele opvang of begeleiding geregeld. Hooguit ula een kerkelijke gemeenschap, voor zover het slachtoffer een godsdienstige achtergrond kende.

Schrijvend is bij de samenstelling van dit boek tot uitdrukking gekomen hoe afstandelijk vooral gemeentelijke autoriteiten en geestelijkheid soms zijn

Felicities.

ongegaan met de gevoelens van ouders, partners en familieleden van de niet teruggekeerde mannen. Burgemeesters die niet de moed hadden noch de verantwoordelijkheid durfden te nemen om nabestaanden in te lichten over de dood van een inwoner van de gemeente waartoe het slachtoffer behoorde. Dikwijls werd de opdracht gedelegeerd aan anderen.

Datzelfde geldt voor sommige pastores. Zij ontlieden hun verplichting en toonden naast een tekort aan moed ook gebrek aan overtuiging van hun roeping. In veel gevallen werd de treurige berichtgeving overgedragen aan burea, kennissen of vroegere werkgever van het slachtoffer. Werkelijk triest is de constatering dat van een aantal gesneuvelde de persoonlijke bezittingen nimmer bij de nabestaanden

In gesprek met de minister.

terecht zijn gekomen. Nog treuriger is het geval van een ouderpaar in het noorden van het land.

Zij ontvingen in de bij hen afgeleverde militaire emballagekist de door geronnen bloed bepleete kleding van hun gesneuvelde zoon. Ook ontvingen families na een onheilstijdling nog vaak weken later brieven, waarin de spoedige thuiskomst werd vermeld.

Vanzelfsprekend moet dit soort abjecte gebeurtenissen mede worden gezien in tijd en ruimte. Mobiele, fax, e-mail en andere moderne communicatiemiddelen behoorden in die jaren nog niet tot het dagelijkse gebruikspatroon.

Welk een schriftelijke tegenstelling met vandaag de dag. Zodra een militair in een vredesmissiegebied het leven laat door geweld, ongeval of suicide wordt dit breed uitgemeten op de voorpagina's van de schrijvende pers. Radio en televisie wijden er grote aandacht aan en iedereen is 'geschokt'.

In de jaren 1946 - 1950 stond de verlieslijst over het algemeen weggedrukt op de binnenzijde van de krant. Zelfs in het soldatenblad 'Wapenbroeders' stond het niet altijd op een prominente plaats aangeduid. Vuchtig las de lezer over de berichten heen en ging weer over tot de orde of wanorde van iedere dag. Niemand stond er verder bij stil, behalve uiteraard de naaste familie, kennissen of vrienden van het slachtoffer. Het enige massale medeleven bestond vaak uit een herdenkingsdienst of requiemmis in een plaatselijke kerk. Nu geeft het Ministerie van Defensie en de Commandant Strijdkrachten in overlijdensadvocanties het medeleven weer met de familie van een militair die bij de uitoefening van zijn taak het leven verloor.

Tegenwoordig delen de autoriteiten mee in de droefheid die is ontstaan in een familie en uit zij haar respect en dankbaarheid. Op de website van het Ministerie van Defensie betuigen duizenden hun medeleven aan nabestaanden van een slachtoffer. Thans staan regeringsvertegenwoordigers en militaire leiding bij terugkeer van vredesmissies in grote getale klaar om de mannen en vrouwen met alle eegards te begroeten. Zonder uitzondering ontvangen zij een herinneringsmedaille. Gelukkig bestaat heden ten dage brede maatschappelijke erkenning en waardering voor de inspanningen die veteranen hebben uitgeoefend.

Indiëveteranen kregen veelal pas decennia later het Ereteken voor Orde en Vrede met de jaargespren per post toegezonden

In plaats van deze officieel uit te laten reiken. Nieuw-Guineagangers uit de jaren 1950 - 1954 moesten zelfs hun eremedaille bij het Ministerie van Defensie aanvragen. Ter verkrijging hiervan dienden zij zich tot de minister te wenden met een verzoekschrift.

Op een speciaal vragenformulier moest de betrokkene naast zijn persoonsgegevens bewijzen dat hij daadwerkelijk dienst had gedaan in dat laatste Nederlandse rijksoverheid.

Nabestaanden hebben door financiële Nederlandse terughoudendheid nooit een kans gekregen het graf van hun dierbaren te bezoeken. Ook mochten hun stoffelijke resten niet worden overgebracht naar ons land, zodat de directe familie een soort bedevaartplaats is onthouden. Slechts in één geval (het betreft de arts Arie Speelman uit Overschie) heeft de regering de hand over het hart gestreken.

Mannen en een aantal vrouwen worden thans herdacht op een reeks door particulier initiatief tot stand gekomen gedenktekens in ons land. In Roermond staat het Nationale Monument, dat jaarlijks op 7 september fungeert als bedevaartplek. Omgekomen militairen van uitgezonden missies naar Libanon, Bosnië, Cambodja, Irak, Afghanistan of welk land dan ook krijgen een eervolle terugtocht naar ons land. Daardoor is het verdriet van de nabestaanden iets draaglijker geworden. Van de ruwweg 180000 Indië- en Nieuw-Guineagangers die tussen eind oktober 1945 tot en met 31 december 1963 in onze toernieuw rijksoverheid verbleven keerden ruim 5300 niet terug naar huis en haard. Zij kwamen om door gevechtshandelingen, ongeval of ziekte.

Hun resten liggen verspreid op een zestal door de Oorlogsgruvenstichting in Den Haag uitstekend onderhouden erevelden in de archipel.

Allen blijven de eeuwige gasten van Indonesië. Eenvoudig soldaat Antonius van Berlo uit het Brabantse Gemert tot overste Jan Martinus Koeman uit Amsterdam. Van soldaat Gerrit van Aalderen tot KNIL-soldaat Victor Hendricus van Zwielen. De aarde op het ereveld Menteng Pulo in Jakarta herbergt onder anderen het lichaam van de legercommandant luitenant-generaal Simon Hendrik Spoor, die daar postuum als het ware nog contact onderhoudt met zijn door hem gerespecteerde ondergeschikten.

Hoewel iedere achtergebleven man of vrouw er één te veel is kan in relatie tot niet worden gesteld dat Indonesië een immense grafcombe is geworden van het Nederlandse contingent uitgezonden.

Voor meer dan 120 mannen bestaat helaas geen aanwijsbaar graf. Zonder achterlating van enig teken zijn zij opgevoerd in de eeuwigheid. Verliesposten die met bloed zijn beschreven, maar eveneens met nauwkeurig te beschrijven leed voor het thuisfront. Teveergeefs is gewacht op een urolijk weerzien van vader, zoon, broer, vriend of buurtgenoot. Vrouwen zijn weduwe geworden, kinderen wezen. Allen slachtoffer van een strijd tussen enerzijds een ontwakend Indonesië en aan de andere kant een door de politiek in gang gezette laatste schuipbrekking om het koloniale bezit te behouden. Op de debetzijde van deze strijd staat het brengen van orde, rust, veiligheid en welzijn voor de Indonesische en Papoea populatie. Daarentegen staan op de creditzijde van deze balans 'posten' welke nimmer kunnen worden uitgevoerd, omdat ze zijn doordrenkt van bloed zoals eerder vermeld.

Soerabaya-Tasikmalaja-Kebonmeren-Djakarta-Djatiroto-Bondouoso-Naimana, Sorong, Menteng Pulo, Candi, Kalibanteng, Kembang Kuning, Panda. Lange lijsten met namen zijn het geworden. Zij die in Indonesië hun korte aarde bestaan verloren, liggen op zes erevelden. Rij na rij. Vak naast vak. Tot aan de horizon een zee van witte kruisen. Op dat kruis hun naam, rang, registratienummer, geboortedatum en dag van overlijden. Officier naast de soldaat, want in de dood bestaan geen rangen meer.

De oogst van vele duizenden jonge levens. Bij hun graf kunnen bloemen worden gebracht of voor hun zielenrust worden gebeden. Voor ons die nog leven is dit de enige geste jegens hen. Vrijwel zeker is dat zowel de slachtoffers als de achtergebleven nabestaanden (in welke generatie dan ook) ons dankbaar zullen zijn voor dit kleine erbeetoon.

Er is één ding dat wij kunnen doen als dank voor onze dode sobats. In onze eigen omgeving de geest van vrede handhaven en van onderlinge verdraagzaamheid.

Voor de teruggekeerde militairen was geen werkelijke heldenparade weggelegd. De ontvangst in Nederland was uiterst plichtmatig. Het spelen van het volkslied en de welkomstspraak van een burgerlijke of militaire autoriteit kwam nogal eens routinair en gevoelloos over. Al met al een enigszins koude bedoening, waarbij de indruk ontstond dat iedere gepatriëerde het verloren politieke acount maar zo spoedig mogelijk naar een verre horizon moest laten verdwijnen. Hier en daar in stad of dorp stond een ereboog. Verder een sobere familiebijeenkomst. En dan maar weer zo snel mogelijk aan het werk luide de boodschap. Vrijwel altijd een ontvangst vol onbegrip, hetgeen je achteraf gezien de mensen niet eens kwalijk kan en mag nemen. Vermoedelijk hebben de meeste gedemobiliseerden later hoofdzakelijk last gehad van deelname aan regelmatige herhalings-oefeningen en de verplichte trainingen bij het bepaald niet populair paramilitaire Instituut Bescherming Bevolking.

Na jaren dienstplicht, met als uifanden militaire acties, tropische temperaturen, ongedierte, hinderlagen en een guerrilla-leger, ook nog eens een groot deel van je weinige vrije tijd opofferen voor een vrij zinloos lijkende instelling, was dat wel een beetje te veel van het goede.

In een later stadium kwam daar ook nog eens de kritische noot bij over door ons begane oorlogsmisdaden. Opgeklapte verhalen, die door de media breed zijn uitgesponnen. Alsof het uitgezonden Nederlandse contingent vergelijkbaar kon worden gesteld met leden van een berucht Duits militair apparaat. Zonder kennis van zaken voerd vrijwel iedere veteraan op de mesthoop gegooid. Het leidde zelfs tot gerechtelijke processen. Incidenteel hebben inderdaad geweldadige ontsporingen plaatsgevonden. Wanneer men lichamelijk, maar vooral geestelijk steeds onder dreiging en spanning moet werken kunnen excessen moeilijk uitblijven. Niet iedereen is daar tegen bestand.

In verhouding tot de bedreven wandaden van de opponenten, zoals Pemoeda's, Darul Islam en TNI vallen die van de Nederlanders in het niet. Soms kunnen jonge kerels, die graag een oude dag willen beleven, vervallen in dierlijk gedrag. Bij voorbeeld om de dood van een dienstmakker in verblindende haat te wreken. Maar evenzeer vanuit een natuurlijke overlevingsdrift of doodsangst. Iets in de trant van "à la guerre comme à la guerre".

Eind 1947 kon de orde op het eiland Celebes nade worden hersteld door wat wijten generaal Spoor toen omschreef als "hard en consequent". Dat kon slechts door het in werking stellen van een noodwet. In een destijds uiterst geheim rapport schreef Spoor onder andere het volgende. Ik citeer: "ook hier is weer gebleken dat het gevaarlijke en delicate instituut van het noodrecht, geboren uit de nooddrift der omstandigheden en toegepast onder de duang van de abnormale verhoudingen en gebeurtenissen, licht aanleiding kan geven tot bedrevenswaardige excessen". Einde citaat.

Van systematische wreedheid is na grondig objectief onderzoek niets gebleken. Van alle militairen gedroeg 96 procent zich behoorlijk. Om hierover een indruk te geven het volgende.

De militaire krijgswaarden hebben in de periode 1946-1963 ruim twaalfduizend zaken berecht, waarbij Nederlandse militairen in Indië en Nieuw-Guinea waren betrokken. Koninklijke Landmacht krijgswaarden behandelde daarvan zevenduizend, het KNIL ruim drieduizend en de maritieme raden ruim 1900. Ongeveer zeshonderd zaken hadden betrekking op agressie delicten en plunderingen van geringe aard. Alle overtge processen-verbaal waren van krijgswaarden aard, verkeersovertredingen en kleine vergrijpen.

Slechts in één geval sprak een krijgsraad het doodvonnis uit tegen twee leden van de militaire politie, die zich hadden schuldig gemaakt aan de beroving en doodslag van een bejaarde inlandse vrouw.

Het vonnis is daadwerkelijk voltrokken. Daarentegen moet niet worden vergeten dat een krijgshandelingssituatie zoals in Indië het uitgezochte klimaat is geweest om het normbesef stevig aan te tasten. In dat licht bezien kan de veteraan zich overal met opgeheven hoofd vertonen en met ere worden gezalverd van onterechte aantijgingen. In het bijzonder geldt deze rehabilitatie voor het op de erevelden achtergebleven personeel.

Exact twaalf jaar geleden had ik het genoegen de eerste exemplaren van mijn boek "het vergeten leger" in het Ringerspark in Leeuwarden uit te reiken aan mevrouw Spoor en de helaas te vroeg overleden luitenant-generaal en inspecteur van de Veteranen John Maas. Hierin staan de personalia, biografieën, fysionomieën en graflijging van 157 gesneuvelde Friese militairen.

Bij die gelegenheid vroeg mevrouw Spoor mij eens te bekijken of een soortgelijk boek door mij op nationaal niveau kon worden samengesteld.

Dan diende over alle ongekomen militairen uit de periode oktober 1945 tot en met 1963 in het toenmalige Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea een in memoriam tot stand te komen. Maas ondersteunde deze vraag en drong daar ook een beetje op aan.

Beiden waren van mening dat een gedenkboek van deze omvang moest worden gezien als een nationaal erbehoort aan iedere niet teruggekeerde militair. Maar evenzeer als een nationale hommage aan iedereen, van hoog tot laag, die zijn leven in Indië en Nieuw-Guinea moest prijsgeven voor de vrijheid van anderen. Mevrouw Spoor en Maas moesten even worden teleurgesteld. Juist in die periode stonden enkele andere vrij imposante projecten op stapel, zoals de opsporing van een aantal oorlogsmisdadigers uit de Tweede Wereldoorlog, alsmede de standaardwerken "Ereved Loenen" van de Oorlogsgraavenstichting, "een laatste saluut" en "strijders, onderdrukkers en bevrjders". Desalniettemin bleef de oot gestelde vraag actueel.

Na de voltooiing van de drie standaardwerken en het nodeloos verder speuren naar het verleden van warcrimers is vrijwel meteen een aanvang genomen met het thans gereed gekomen boek. Opnieuw moest naast de dagelijkse werkzaamheden en zonder ondersteunend personeel veel onderzoek worden verricht om het geheel zo perfectionistisch mogelijk af te ronden.

Latente angst dat een slachtoffer op deze erelijst zou ontbreken speelde steeds mee bij de samenstelling. Een dergelijke distractie is nauwelijks verteerbaar. Met uitzondering van Leeuwarden hebben alle Nederlandse gemeenten hun medewerking verleend om gegevens te verifiëren, aan te vullen of te corrigeren. Uiterst betreuenswaardig dat de Friese hoofdstad achterwege is gebleven.

Aan de hand van uit andere hoofde eerder binnengekomen informatie konden ook de gewaarden uit mijn woonplaats een plek vinden op de ere tafels.

Erzigtzins teleurstellend is de medewerking van de sobals geweest. Ondanks herhaalde verzoeken in de daarvoor geëigende veteranenorganen is de respons onder de maat gebleven. Zowel betreffende persoonlijke achtergronden van een slachtoffer en de omstandigheden waaronder de betrokkene is omgekomen. Ondanks deze tegenslag is echter met voortvarendheid gewerkt om het eindproduct tijdig op de persen te krijgen.

Grenzeloze tolerantie van mijn echtgenote heeft bijgedragen tot de realisatie van de vandaag te presenteren produktie.

Zonder haar immense goedgunstigheid zou het boekwerk geen vorm hebben gekregen. Daarvoor past alleen maar diepe erkentelijkheid.

Werkelijk voortreffelijk is weer de jarenlange samenwerking geweest met de Oorlogsgraavenstichting in Den Haag. Van directeur van der Graaf tot zijn medewerkers Johan Teuwatse en de inmiddels met vervroegd pensioen vertrokken Henk van Zueden. Zij allen hebben een belangrijke bijdrage geleverd.

Dank gaat eveneens uit naar directeur/uitgever van Perm communicatie Klaas Jansma en diens rechterhand drs. Mijla Roozjen. Zonder enigerlei frictie is steeds kritisch en in goede harmonie gewerkt om tot een verantwoord kwaliteitsproduct te komen. Vooral hun enthousiaste inzet was hartverwarmend.

Vanzelfsprekend is erkentelijkheid op zijn plaats voor de directie en hoofdredactie van het Friesch Dagblad. Wederom mocht ik gebruik maken van de door mijn achternaamgenoot ter beschikking gestelde accommodatie en middelen.

Verder is uiteraard dank verschuldigd aan de subsidënten. Hun bijdrage is van vltaal belang geweest. Het Nederlands Instituut Militaire Historie in Den Haag onder leiding van drs. Piet Kamphuis verdient eveneens lof. Bereidwillig is steeds positief gereageerd op vragen over medewerking.

Dank gaat ook uit naar de kolonel bd Jan Willem de Leeuw. Door zijn spontaan aangeboden bemiddeling ontving ik van de kapitein bd Leo Sassen tientallen bijprentjes van Indië- en Nieuw-Guineaslachtoffers. Verder dank aan iedereen die op enigerlei wijze een steentje heeft bijgedragen aan dit boek. Terimah kasik banjak semuahi! Dan is het mij nu een grote eer het eerste exemplaar uit te reiken aan de Minister van Defensie, de heer Van Middelkoop. (Daarna volgen mevrouw Spoor en drs. Kamphuis)

Signeren van het boek.

Zeer indrukwekkende Indië-herdenking in Castenray

Op zaterdag 6 oktober 2007 vond in het Venrayse kerkdorp Castenray een grote herdenking plaats voor de Indiëgangers uit dat dorp. De uitgave van een boek, een herdenkingsdienst in de plaatselijke parochiekerk en de onthulling en inzegening van een Indië-monument vormden enkele belangrijke elementen van deze dag.

Ruim voor 14.00 uur arriveerden al de eerste van de bijna 150 Indiëgangers, familieleden en genodigden bij het Castenrayse gemeenschapshuis "De Wis". Onder een stralende herfstzon stond een erewacht van het Regiment van Heutsz voor de ingang aangetreden en telkens wanneer er gasten passeerden, sprongen ze met geheven sabel stram in de houding. Al gauw stroomde "De Wis" tot de laatste plaats vol en het was duidelijk dat de organiserende Stichting Heemkundig Genootschap Castenray had moeten woekeren met de beschikbare ruimte. Maar voor iedereen was er toch nog net een zitplaats en na de koffie en vlaai werden de aanwezigen verwelkomd door voorzitter Jan Strijbos. Hij schetste een beeld van de wijze waarop de Indiëgangers in de periode 1946/1947 waren voorbereid op hun missie. Eenvoudige, hardwerkende jonge mannen, overwegend van agrarische afkomst, werden uitgezonden naar een voor hen totaal onbekend gebied aan de andere kant van de aardbol. Ze gingen een onbekende bestemming en een onbekend lot tegemoet. Injecties tegen erge, tropische ziektes, een korte training, een kort inschepingsverlof en vervolgens de reis van ruim een maand met duizenden op een troepentransportschip. In Nederlands-Indië wachtte hen een weergaloos mooi, exotisch landschap, maar ze kwamen er niet als vakantieganger, zoals een van de Castenrayse Indiëgangers het uitdrukte. Waakzaamheid was constant geboden, maar ook dat gaf geen garantie voor een veilige thuiskomst. Marinier Gerrit Arts uit Castenray/Klein Oirlo moest zijn inzet met de dood bekopen. Hij werd deze zaterdag in Castenray heel speciaal herdacht. De overige Indiëgangers uit het dorp keerden heelhuids terug. Sommigen pas na ruim drie jaar en ze kregen een warm, maar kort onthaal. Er was geen tijd om lang stil te staan bij hun ervaringen. Het land was in wederopbouw na alle vernielingen van de Tweede Wereldoorlog. De Indiëgangers bleven zitten met hun opgekropte gevoelens, met hun grote twijfels over het nut van die oorlog en met het gebrek aan aan-

dacht voor hun geestelijke verwondingen. En het meeste pijn deed bij velen de houding van onze regering, die zich vrijwel geheel afzijdig hield. Geen erkenning en geen eerbetoon voor de Indiëgangers.

Venraynaar Sjeng Ewalds ging in een boeiende powerpoint-presentatie onder meer in op de activiteiten van de lokale thuisfrontafdelingen. Ook toonde hij veel beelden van Indiëgangers uit de regio. Vervolgens mochten de Indiëgangers en familie van de overledenen een eerste exemplaar van het gepresenteerde boek in ontvangst nemen. De auteurs Toon Kuijpers en Jan Strijbos hadden gezorgd voor een rijkelijk van foto's voorzien boekwerk, waarin met name de persoonlijke belevenissen van de Indiëgangers goed tot uitdrukking komen. Het boek van 166 pagina's in A4-formaat werd verkocht voor € 10,- en nog dezelfde dag was de uitgave op zo'n vijftien exemplaren na uitverkocht.

Onder muzikale klanken begaven de honderden aanwezigen zich naar het dorpsplein, waar de onthulling en inzegening van het Indië-monument plaatsvond. Drie kinderen van de basisschool posteerden zich met de Nederlandse driekleur achter het met een doek bedekte en met een bloemstuk gesierde monument, terwijl de militairen van het Regiment van Heutsz naast het kunstwerk de erewacht vormden.

In zijn openingswoord gaf voorzitter Jan Strijbos aan dat de Indiëgangers niet alleen een herdenking verdienen, maar ook een permanent aandenken. Hij refereerde daarbij aan de gevoelens van de Indiëgangers bij het jaarlijkse eerbetoon dat onze Amerikaanse, Britse en Canadese bevrijders ten deel valt. Voor de Indiëgangers was er nauwelijks erkenning, laat staan eerbetoon. Het Heemkundig Genootschap wilde ook meer voor dorpsgenoot Gerrit Arts, die het moet doen met een witgeverfd kruis op een ereveld hier vele duizenden kilometers vandaan. De heemkundegroep wilde een monument dat symbool zou staan voor vreugde, maar ook voor verdriet en ellende; voor alle gevaren en inspanningen; voor het taale doorzettingsvermogen en de soms gortdroge humor; voor de vindingrijkheid en kameraadschap. Een permanente herinnering aan een periode die niet vergeten mag worden. De voorzitter sprak de hoop uit dat het monument ook zou staan voor

Het Indië-monument te Castenray is zojuist onthuld door de nog in leven zijnde Indiëgangers uit het dorp.

vrede, veiligheid en stabiliteit in de wereld en voor broederschap, tolerantie en solidariteit onder alle volkeren. Na een muzikaal intermezzo van de fanfare werd het monument onthuld door de zes nog in leven zijnde Indiëgangers uit Castenray. Vervolgens brachten twaalf basisschoolleerlingen een bloemenhulde door voor elke Indiëganger een roos in een vaas te plaatsen. Een witte voor de gesneuvelde marinier Gerrit Arts en elf rode voor de overigen. Daarna lazen drie kinderen zelfgemaakte gedichten voor, waarna de ontwerper van het monument, de kunstenaar Marianne Hoedemackers, uitleg gaf over haar ontwerp. Ze had gekozen voor de vorm van een obelisk, omdat deze van oudsher al gebruikt wordt om belangrijke feiten uit de geschiedenis op af te beelden. De obelisk, waarop ook de namen van de Indiëgangers vermeld zijn, heeft tussen de top en de rest een lege ruimte, die enerzijds de leegte symboliseert die de Indiëgangers na hun vertrek achterlieten en anderzijds is het voor degenen die weg zijn geweest een moeilijke periode om over te praten. Het liefst zouden de Indiëgangers die periode als een lege ruimte in hun hoofd zien, een periode waar men niet meer aan wil denken. Het bovenstuk van de obelisk wordt gedragen door drie roestvrijstalen staven en is verder verfraaid met diverse reliëfbeeldingen. Veel lof was er voor de vrijwilligers van de Stichting Kruisen en Kapellen die in hun Venrayse atelier met groot vakmanschap van het model een mal gemaakt hadden en het geheel in beton gegoten hadden. Daarna was het de beurt aan pastoor te Boekhorst om Gods zegen te vragen over het monument en over allen aan wie het moet herinneren. Castenray is met recht trots op de wijze, waarop de Indiëgangers uit Castenray en Klein Oirlo op deze dag eer beloond werd.

Herdenking bevrijding van Nederland te Raalte

Op zondag 7 oktober 2007 werd te Raalte (Ov) onder auspiciën van de Royal Canadian Legion, Branch 005, een herdenking gehouden voor de 50 aldaar gesneuvelde geallieerde militairen, die er mede toe hebben bijgedragen dat Nederland werd bevrijd tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hiervan liggen er nog 27 te Raalte begraven en de overigen (m.n. US Army) liggen elders begraven: "They fell for our freedom".

De ontvangst vond plaats tussen 11.30 - 12.30 uur in het gemeentehuis van Raalte, waar de ruim 100 genodigden welkom werden geheten door de waarnemend burgemeester, de heer P. van Veen, en door de president van de Nederlandse tak van de Royal Canadian Legion.

Omstreeks 12.45 uur werd, voorafgegaan door de Pipes & Drums "City of Apeldoorn", in een Colour Party en een grote groep scouts van alle leeftijden, te voet verplaatst naar de Plaskerk. Aldaar werd tussen 13.00 - 14.00 uur een oecumenische ere-

dienst gehouden met de plaatselijke pastoor, een dominee en rev. Padre Major Jim Hardwick. Naast enkele bekende liederen en zowel in het Nederlands als Engels uitgesproken lezingen was in deze kleine kerk de inbreng van de Pipes & Drums indrukwekkend met "Abide with me" en "Amazing Grace".

Hierna werd in dezelfde volgorde te voet verplaatst naar het kerkhof aan de Westdorplaan. Zij die slecht ter been waren werden vervoerd door de bekende voertuigen van "Keep Them Rolling", want het was voor velen een flinke mars.

De herdenkingsplechtigheid werd gehouden naast de graven bij het monument in de uiterste hoek van het kerkhof, maar op dat moment prachtig in een stralende zon gelegen. Hier waren ook veel ouderen en kinderen uit Raalte en omgeving verzameld. De herdenking werd geopend met de volksliederen van Canada, Polen en Nederland, uitgevoerd door "St. Caecilia Raalte".

Gevolgd door de "Last Post", 2 minuten stilte en "The Flowers of the Forest" door de Pipes & Drums en afgesloten met de "Reveille" door de hoornblazer. Door de jongste scouts werden witte rozen op elk graf gelegd en werd er een kaars in een houder geplaatst. Vervolgens werd

gedurende de plechtigheid door 2 Harvard-vliegtuigen in een "fly-past" driemaal overgevlogen als eerbetoon aan m.n. de luchtmacht-gesneuvelden, maar hiermee in feite voor allen. Door diverse instanties, waaronder de Defensie-attaché's van Canada en de USA, alsmede vertegenwoordigers van de Britse- en Poolse Ambassade, werd ook een krans gelegd door VOMI Overijssel i.s.m. het COM en nog twee andere veteranenverenigingen, hiermee aantonend dat een goede samenwerking met anderen mogelijk is.

Deze herdenkingsplechtigheid werd traditioneel afgesloten met de Royal Anthem, het Britse volkslied, waarna - weer in marsvorm zoals gekomen - teruggelopen dan wel gereden werd naar het gemeentehuis.

Aan de jaarlijkse plechtige geallieerde herdenking in het kader van de "Liberation of the Netherlands" op steeds weer een andere locatie - dit jaar dus te Raalte - was een eind gekomen. Conclusie: prachtig, kleurrijk, eervol, veel respect en deze keer ook met prachtig weer.

W.P.

Gedichten van Annie Steenstra

Annie Steenstra heeft al menig gedicht voor veteranen geschreven en 12 hiervan zijn nu verzameld in een prachtige bundel en tevens op CD door haar ingesproken op de voor haar zo kenmerkende indrukwekkende wijze.

Met deze bundel, met als titel: "Ik weet nog goed", komt u in het bezit van het unieke werk van een bijzondere vrouw. Zij slaagt er als geen ander in de gevoelens te vertolken van de veteranen die, ver van huis, zijn plicht vervulde in een ver en vreemd land.

In samenwerking met de Stichting DAMETIN (Dalen met Indië) is dit initiatief omgezet in een prachtige bundel waarvan het eerste exemplaar op de veteranendag in Dalen is overhandigd aan de voorzitter van VOMI-NL.

De bundel, inclusief CD en cassette met een mooie omslag kost slechts € 7,00 en zal te koop worden aangeboden in de VOMI stand op diverse veteranendagen en bijeenkomsten.

Ook kunt u de CD bestellen bij de beheerder van de VOMI stand, Sjef Franken (Zie onder Fonds Sociale Zorg op pag. 24).

Meur. Steenstra

Herdenkingsreis

Op 11 september 2007 vertrokken in 4 bussen van 12 verschillende opstapplaatsen 184 leden van VOMI Zuid-Holland Zuid om deel te nemen aan de herdenkingsreis naar Roermond. Omdat niet een ieder meer in staat is om dit op 7 september bij te wonen is deze reis georganiseerd. In Soerendonk (bij Eindhoven) kwamen de bussen bij elkaar en konden we genieten van koffie met gebak. Hierna werd koers gezet naar Roermond om bij het park Hattem te parkeren en te voet naar het monument en de bloemenpracht van 7 september te gaan. De heer Hub Aendekerk (van de Vrienden van het Monument) had er voor gezorgd dat de toiletten van het

paviljoen van buiten bereikbaar waren. Hij hield een korte herdenking, las een gedeelte van het gedicht van 7 september voor en hield een minuut stilte om onze gevallen makkers te gedenken. Hierna vertelde hij over het ontstaan van het monument en de symboliek ervan en daarna hadden we de gelegenheid om alles op ons gemak te bekijken. Hier en daar riep dit toch emoties op en er waren zelfs leden aanwezig die nog nooit in Roermond waren geweest. Verder brachten we onder leiding van Hub Aendekerk een bezoek aan het Monument voor de gevallen van Vredesmissies en hij vertelde daarbij dat op de naamplafels ook een plaquette

was aangebracht met de namen van veteranen die na thuiskomst het leven niet meer zagen zitten. Hierna werd het tijd om te vertrekken naar de Van Hornekazerne in Weert, waar van een bijzonder grote en smakelijke nasmaaltijd genoten kon worden. In het tijdschema was nog een uur opgenomen om na de maaltijd in de bar een afzakkertje te nemen om vervolgens huiswaarts te gaan. We kunnen terugzien op een mooie dag, niet alleen wat het weer betrof, maar vooral wat het inhoudelijke van deze dag betrof.

Henk Mergler

HUISLIFTEN

Haal luxe en comfort naar uw eigen huis!

Waarom ThyssenKrupp?

- ✓ snelle levering
- ✓ professioneel advies
- ✓ Italiaans design & Duitse kwaliteit
- ✓ maximaal 15 meter hefhoogte
- ✓ turnkey oplossingen
- ✓ liftleverancier sinds 1863

TRAPLIFTEN

Verhuizen? ...dat nooit! Maar ja, die trap.

Waarom ThyssenKrupp?

- ✓ snelle levering
- ✓ plaatsing aan binnenzijde
- ✓ uw trapreuning blijft zitten
- ✓ meerdere etages met een traplift
- ✓ montage op traprede
- ✓ trapliftleverancier sinds 1863

Bel 0800-022 88 82. Wij hebben de oplossing!

Bel 0800-022 88 82. Wij hebben de oplossing!

Graag ontvang ik informatie over uw huisliften.

Naam: dhr./mevr.
 Adres:
 PC + Plaats:
 Telefoon:

ThyssenKrupp Monoliften
 Antwoordnummer 170 - 2920 VB Krimpen ad Ussel - info@huislift.nl

077000112
ThyssenKrupp

Graag ontvang ik informatie over uw trapliften.

Naam: dhr./mevr.
 Adres:
 PC + Plaats:
 Telefoon:

ThyssenKrupp Monoliften
 Antwoordnummer 170 - 2920 VB Krimpen ad Ussel - info@trapliften.nl

077000172
ThyssenKrupp

Kerst met Kiem

Uit de regels van dit sfeervolle verhaal klinkt de stem op van een Korea-vrijwilliger, die in zijn gebroken Engels aan zijn eenzame Koreaanse vriend probeert uit te leggen waarom de jongens kerstliederen zingen en waarom Baby-san Jezus op aarde kwam. **BABY-SAN JEZUS LIKES TO HELP YOU.**

Het was Kerstnacht en bitter, bitter koud. Sombor staarde Dick over de borstwering naar de prikkeldraadversperringen. Af en toe huiverde hij en dook nog dieper in elkaar. Zijn geweer was wit-bevroren. Heel in de verte dreunden de kanonnen, afgewisseld door het nijldige getik van de squad 50. Lightflairs stegen omhoog en verlichtten het landschap met een droefgeestige glans.

In een van de bunkers zaten de jongens rondom de benzine-kachel en waren bezig hun bier te ontdooien. Ze schersten en lachten, maar ze deden het toch anders dan gewoonlijk. Enkelen zaten hun brieven te lezen en de Rooie was bezig een kerstkaartje tegen de balk van de bunker te timmeren. Sjaak met het (monkey-sruifje) prutste aan een radio en vloekte af en toe binnensmonds. Plotseling deed zijn radio het. Plechtig klonken de tonen. Een Amerikaans kerstliedje.

De jongens zwegen en luisterden. Even later klonken de tonen van het welbekende kerstlied "Stille nacht, Hellige nacht". Spontaan vielen de jongens in. Dick voelde een zonderlinge ontroering in zich opkomen. Een troosteloos landschap, Chinks en dan dit lied. "Dick, Dick", klonk plotseling een stem uit de punt 30-bunker en een ROF-soldaat kroop te voorschijn. "What do you want?", knorde Dick.

"Dick, Oranda-boys taksan happy tonight, always singing. Why?" vroeg de Koreaan, terwijl hij naast Dick ging staan. "Yes, Kiem", zei Dick. "May be, Oranda-boys happy because it is Christmas".

Hij dacht even na: "You know Christmas?" Kiem schudde ontkennend zijn hoofd. "I tell you. You know, taksan, taksan jaren ago, big country, have Yes. You know that people from that country, his name was Jood. All man have big noses and black hair. But all that man number ten. En toen God. You know God? That is the number One man from all the people in the world. He stays upstairs. There. You see that many many stars. higher, taksan higher. That is his house, all gold, All man over there very happy, now, God, He

is very angry en he says: You number ten-country. You all in monkey-house. (gevangenis). I have bale from you". But God, He is Number One. He is very sorry met dat country and He says, "I make good for you. I send my Baby-san Jezus. He helps you and all people: Korean, Chinese, Oranda, Americans, all he helps, He makes very happy. All man happy. En toen Kiem, one man his name was Jozef and he was married with Maria. Die lul go naar een small town, named Betlehem. A baby must come, but in that town was no place for sleepy sleepy. So sorry", zuchtte Kiem. "If I known that time, I give my bunker. Very sorry".

"I too", zuchtte Dick. "Taksan cold that night. But listen, I go verder. Na a long time he founds a house for cow. You know cow? Boe..boe..boe" Kiem knikte. "Milk have yes". That is right. now Kiem, that night came Baby-san Jezus. But in the rice-paddles guards for cows have yes.

Toen plotsklaps taksan engelen. You known engelen? Like aero-planes, all man with wings, taksan have yes and many, many light, like triplairs. Now and that engelen singing same song what Oranda-boys singing now. En toen Kiem the squadleader van engelen he speaks: You all go to that cowhouse and you look over there. In that house same look as bunker Baby-san van God, have yes. You see him inside". Dick krabde zich achter zijn oor. Wat was doeken in het Engels? Hij wist het niet. "Inside what?" vroeg Kiem.

O, daar ging hem een licht op. "You know geweerlapjes, Kiem?" Kiem knikte. Ja, dat wist hij. "Now, that engelen spoke: "You see Baby-san van God, inside geweerlapjes". En toen finish all and no engelen more. Die cowguards go to that house and die lui loockie inside and they saw Number-One-Baby. Upstairs house big star have yes. Toen all that cowguards op de plaats rust, like this", en Dick knielde even.

"Mama-san Maria looks very happy and Papa-san Jozef ook. And all that cowguards op de plaats rust speakie, speakie to Baby-san Jezus: "You Number One, you helpie us". Daarna they go to their own houses and they speakie, speakie to all people. "Baby-san Jezus, Number One, have yes".

Dick zweeg en tuurde voor zich uit. "No more?" vroeg Kiem.

"Yes", antwoordde Dick. "That Baby-san Jezus, He come for all man. For you and me. For the North-Korean and Chinese and Americans, for all people in all the countries in the world. He want to make happy all people, to make brothers and sisters, but de people killed him, but He is not dead. He is here and over there. He is in every place. He likes to help you and me too". Plotseling zachte voetstappen. De aflossing naderde. "Gelukkig Kerstfeest, Dick" en twee stevige mannenhanden lagen in elkaar.

"Jij hetzelfde en straks behouden thuiskomst".

Glunderend keken ze elkaar aan.

"Ha, die Kiem", lachte Kees.

"You ook, Happy Christmas and I hope for you and your country very soon Peace".

"Thank you, Kees", glimlachte Kiem. "You also Gelukkig Kerstfeest. I think that Baby-san Jezus, give taksan help us". Daarna stapten ze op naar de warme bunker, nagestaard door Kees wiens ogen vreemd schitterden

Elie van Schilt

Contant betalen in kantines en bedrijfsrestaurants van Defensie niet meer mogelijk

Met ingang van 1 november 2007 is er een einde gekomen aan contant betalen in kantines en bedrijfsrestaurants van Defensie. Contante betaling is vervangen door elektronisch betaalverkeer. Op bijna alle bankpassen zit een Chipknip om kleine bedragen tot ongeveer vijftien EURO elektronisch te betalen. De Postbank kent een giropas waar geen Chipknip op zit. Via telefoonnummer 0900-0993 valt een aparte Chipknip te bestellen, die binnen een week arriveert. Op 51 Defensie-locaties zijn niet oplaadbare prepaid Chipkaarten te koop. Het tegoed daarop is beperkt geldig. Vanaf 1 januari 2008 wordt bovendien een extra vergoeding gevraagd vanwege de kosten van de kaart. De kaart kost daarmee meer dan dat deze waard is. Het is dus raadzaam over een eigen Chipknip te beschikken.

Een stukje historie van "Sobat"

Het eerste nummer van "Sobat", het verenigingsorgaan van VOMI-NL, is uitgegeven op 1 juni 1987 en werd verzorgd door de redactieleden: T. de Wildt, hoofdredacteur; B. van Alphen, eindredacteur en de redactiemedewerkers G.H.M. Reijnen, R. Grit en B.J. Annevelink. Het zet- en drukwerk werd verzorgd door drukkerij Design te Hapert.

Het tweede nummer werd uitgegeven op 2 juni 1988. De redactie bestond toen uit J.P.C. Rausch, hoofdredacteur; R. Grit en B.J. Annevelink als redactieleden.

Na diverse wijzigingen in de redactie bestaat de redactie nu uit: Th.H.A. Rump; voorzitter/ redacteur; A.M. Mol, hoofdredacteur; R. Grit, secretaris/plv. hoofdredacteur en K.J. Orsel, advertentie-acquisitie.

De "Sobat" bestond in juni 2007 dus 20 jaar en is een niet meer weg te

denken contactblad voor de veteranen.

De heer R. Grit heeft als enige redactielid het gehele bestaan van de "Sobat" meegemaakt.

Verloop van de diverse redacties

Nr. 1: T. de Wildt, B. van Alphen, G.H.M. Reijnen, R. Grit en B.J. Annevelink.

Nr. 2: B.J. Annevelink, R. Grit en J.P.C. Rausch.

Nr. 3 t/m nr. 5: J.P.C. Rausch en R. Grit.

Nr. 6 t/m nr. 8: J.P.C. Rausch, R. Grit en M.C. Vermeulen.

Nr. 9: J.P.C. Rausch en R. Grit.

Nr. 10 t/m nr. 28: J.P.C. Rausch, R. Grit en J. Zwaan (boekrecensent).

Nr. 29 t/m nr. 32: F. Hooisma, R. Grit, J.P.C. Rausch en J. Zwaan.

Nr. 33: F. Hooisma, R. Grit en J. Zwaan.

Nr. 34 en nr. 35: R. Grit en J. Zwaan.

Nr. 36 t/m nr. 86: L.C. Zeguers, R. Grit en J. Zwaan.

Nr. 86 tot heden: Th.H.A. Rump, A.M. Mol, R. Grit en K. Orsel.

De nummers 1 t/m nr. 9 werden gedrukt bij drukkerij Design te Hapert.

De nummers 10 t/m nr. 86 werden gedrukt bij Koninklijke De Swart te Den Haag.

Voor de nummers 87 t/m nr. 103 werd de opmaak verzorgd door Penn en Partners te Leeuwarden en werd de druk verzorgd door Koninklijke De Swart te Den Haag.

Vanaf nummer 104 tot heden wordt alles weer verzorgd door Koninklijke De Swart.

"Flustern zonder zwiegen"

Op woensdag 24 oktober j.l. heeft te Dwingeloo de boekpresentatie plaatsgevonden van het boek "Flustern zonder zwiegen" van Jan Zantinge.

Jan Zantinge was een van de oprichters van de COMI, waaruit later de VOMI is ontstaan.

Hij werd geboren in 1927 in Dwingeloo en vertrok in 1947 als dienstplichtig militair naar Nederlands- Indië. Na zijn terugkeer in Nederland heeft hij geschreven voor het weekblad "Wapenbroeders", de "Provinciale Drentsche" en de "Asser Courant". Hij werkte toen als onderwijzer op de Koningin Julianaschool in Nieuw Leusen. Na zijn pensionering is hij zich gaan toeleggen op het schrijven van vooral gedichten en verhalen over de

politieke acties. Centraal hierin waren de verhalen over de hechte vriendschappen en het trieste verlies van kameraden. Hij schreef in zijn streektaal, het Drents. Heel bijzonder is het dan ook dat zijn boek is uitgegeven in het Drents. Jan Zantinge overleed in 1996 en de uitgave van dit boek is mede mogelijk gemaakt en begeleid door "Het Huus van de Taol" voortgekomen uit Stichting Drentse Boek, Drentse Taol en Oeze Volk. Voorzitter Anne Doornbos, die de avond inleidde, noemde vooral het werk van Henk Nijkeuter in samenwerking met Kim Zantinge, Edward Zantinge en Marry Tulei. Kim Zantinge, de dochter van Jan Zantinge, deed haar verhaal tegenover een goedgevulde maar muisstille zaal over haar vader, hoe zij zijn

pijn deelde in de klas waar hij als onderwijzer voorstond en waar zij als leerling deel van uitmaakte. Ze vertelde over zijn schrijven en het vele werk van haar moeder met het uittypen van de aantekeningen. Een verhaal waar eenieder stil van werd. Het uitreiken van het eerste boek was een emotioneel moment en daarna volgde een gezellig samenzijn met familie, vrienden en genodigden. Het boek is verkrijgbaar in de Drentse boekwinkels en wordt alleen uitgegeven in de Drentse taal. Kosten € 17,50 (ISBN 978 6509 170 3).

V I J F V I N K E L
S C H O E N E N

Middenbaan 98 • 2991 CT Barendrecht

SOBAT

Drenthe/Groningen

Secr. Jaap Krikke, Marnepad 36
9406 TM Assen Tel. 0592-357140
E-mail: jaapvanale@veteranen.nl
Soc. Comm. Tel. 0598-422389

Busreis afdeling Assen 24 augustus

Om 08.15 uur vertrokken wij via Bellen richting Scherpenzeel en waren mooi op tijd voor de koffie. De weergoden waren ons goedgezind: het was prachtig weer. Met 67 sobats en sobattinnen was de dubbeldekker goed gevuld, de beenuimte was meer dan voldoende en iedereen was zeer tevreden. Met de verhalen van de plaatselijke gids genoten we van de fraaie 'kastelen-route'. In het informatiecentrum van het "Militair Ereveld Grebbeberg" was ruim gelegenheid in de tentoonstellingsruimte om de afbeeldingen, staftaarten en permanente tentoonstelling "Daar spraken wij nooit over" te bekijken. Ook konden wij een wandeling maken over het door de Oorlogsgravenstichting keurig onderhouden ereveld. Na een voorzichtige oversteek van de drukke N225 van Renkum naar Rheden, kon men de spreuk van J.C. Bloem op het monument lezen:

*"Vijf dagen en de vrijheid ging verloren.
Vijf jaren en eerst toen werd zij herboren.
Zo moeizaam triomfeert gerechtigheid.
Aan dit besef zij deze grond gewijfd".*
De door de busmaatschappij aangeboden koffie en de gevulde koek was een aangename verrassing en na een touristische route over de Veluwe was het uitstekende drie gangendiner een goede afsluiting van deze zeer geslaagde dag.

Veteranensoos

De veteranensoos, elke laatste vrijdag van de oneven maanden, m.u.v. juli, u weet het, tussen Assen en Rolde in zalencentrum "De Aanleg" te Deurze. Ook leden buiten onze regio zijn uiteraard van harte welkom.

VOMI Meppel boottocht

Vrijdag 31 augustus j.l. maakte deze afdeling haar inmiddels traditionele bootreis met de "Jan Piezier". Met 115 passagiers ging de reis dit keer via het Meppelerdiep, Zwarte Water en de IJssel naar de fraaie stad Deventer. Mede door de uitstekende catering aan boord mogen wij terugzien op een prachtige dag.

Chippen

Voor contant betalen in kantines en bedrijfsrestaurants van Defensie zie elders in dit nummer.

Help!

Het bestuur doet een beroep op alle leden om, als bekend is dat een sobat gaat verhuizen, ziek of overleden is, dit door te geven aan de secretaris of sociaal commissaris.

Friesland

Secr. E. Moorlag, Offemar 48
8039 CM Leeuwarden
Tel. 058-2800048
E-mail: f2hmoorlagvo@hetnet.nl
Soc. Comm. Tel. 0514-522107

Op 4 september 2007 heeft uw bestuur weer vergaderd. Deze keer niet op onze vertrouwde stek, nl. in het uitvaartcentrum aan de Rengerslaan te Leeuwarden. Jarenlang hebben we daar gratis, inclusief koffie, mogen vergaderen.

Door reorganisatie is het pand overbodig geworden en verkocht. Voortaan is 't Haske' te Joure de nieuwe vergaderplek. Veel zaken aangaande het ledenbestand werden doorgenomen en op een rij gezet, een hele klus voor de secretaris. De tot nu toe gehouden regionale bijeenkomsten waren tot tevredenheid en goed bezocht, mede door het jubileumjaar. Intussen hebben ook de bijeenkomsten van de weduwen/partners van onze overleden sobats, alsmede die te Oudwoude en Workum plaats gevonden. Wat de bijeenkomst van de weduwen/partners betreft, deze is voor de 10e keer in ons 20-jarig bestaan gehouden. Een zeer goed geslaagde bijeenkomst, die besloten werd met een grandioos nasi maaltijd. Een dankwoord namens allen werd gesproken door voorzitter Hans Blom en een dankwoord voor het personeel van "Paresto" was zeer op zijn plaats. Ook veel dank voor de medewerking van de vliegbasis. "De frouljue hawwe it tige nei 't sin hân". De data voor de bijeenkomsten in het volgende seizoen kunt u alvast in uw agenda noteren.

- 18 januari 2008: Bijeenkomst in 't Haske' te Joure.
- 5 februari 2008: Bijeenkomst op de Vliegbasis te Leeuwarden.
- 11 maart 2008: Bijeenkomst in "Ons Huis" te Sint Annaparochie.
- **15 april 2008:**
Ledenvergadering op de Vliegbasis te Leeuwarden.
- 18 september 2008: Weduwen/partners bijeenkomst op de Vliegbasis te Leeuwarden.
- 21 oktober 2008: Bijeenkomst Restaurant "Lauwersland" te Oudwoude.
- 11 november 2008: "De Klamere" te Workum.

Alle bijeenkomsten beginnen om 14.00 uur, evt. wijzigingen voorbehouden.

Wat het bestuur vooral bezig houdt is het voortbestaan van onze vereniging: hoe lang kunnen we doorgaan, wanneer en hoe eindigen. Dit punt zullen we op de jaarvergadering uitvoerig met de leden bespreken en hen nu reeds het verzoek doen hierover na te denken zodat we tot een aanvaardbaar besluit kunnen komen. Op 24 september werd te Sneek een monument onthuld met daarop ook de namen van de uit die gemeente afkomstige militairen die in Indië omgekomen zijn. Een sobere maar goed georganiseerde plechtigheid, waarbij voorzitter Hans Blom en vice-

voorzitter Ype Terpstra aanwezig waren.

Het bestuur wenst bij deze u en de uwen alvast goede Kerstdagen en een genoeglijke jaarwisseling. In het bijzonder onze zieke en mindervalide sobats. Selamat Tahun Baru.

I. de Jong

Limburg

Secr. Theo Maas, Puccinplein 7
6371 LV Landgraaf
Tel. 045-5327394
E-mail: themaas@home.nl
Soc. Comm. Tel. 046-4521316

Alweer de laatste "Sobat" van het jaar 2007. Ons programma voor het jaar 2008 moet nog voor een deel samengesteld worden. Dit zullen wij u in de volgende "Sobat" (februari 2008) mededelen. Tevens zullen wij u dan ook verslag doen van de laatste bijeenkomst in Kessel en van de rels naar Leipzig en Dresden.

Blijft u ons a.u.b. op de hoogte houden van eventueel overlijden en/of ziekte van één van onze leden, zodat wij er de gewenste aandacht aan kunnen geven.

Voor dit ogenblik wensen wij iedereen langs deze weg alvast prettige feestdagen en een goed begin van 2008 toe met vooral een goede gezondheid en veel geluk in het nieuwe jaar.

Th. Maas

Noord-Brabant West

Wvd. Secr. J. Malpaard
Rawelstr. 32, 4614 XD Bergen op Zoom
Tel. 0164-252642 / 06-40744695
E-mail: malpaardtwa@home.nl
Wvd. Soc. Comm. Tel. 0165-560546

Veteranen Ontmoetingscentrum Woensdrecht geopend

Op donderdag 27 september 2007 is het Veteranen Ontmoetingscentrum in een zaal van de Volksabdij Onze Lieve Vrouw ter Duine in Ossendrecht geopend.

In aanwezigheid van ruim 35 veteranen benadrukte de burgemeester van de gemeente Woensdrecht, de heer Marcel Fränzel, het belang van een ontmoetingsplaats voor veteranen uit de regio.

Het is belangrijk dat zij nu een eigen stek hebben, dat ze goed met elkaar

praten en steun bij elkaar vinden. Verder was kapitein Gerard Verresen van het Veteraneninstituut uit Doorn aanwezig en ook de Sobats van de Wapenbroeders van Zeeland en West Brabant.

Na de welkomsttoespraak van René Heinrichs werd de ontmoetingsruimte door het knippen van een lint en met een drankje door de burgemeester officieel geopend.

We willen de uitbater, de heer Jan van Til, hartelijk danken dat we gebruik mogen maken van deze gezellige ruimte.

Het ontmoetingscentrum is elke laatste donderdag van de maand van 19.00 tot 22.00 uur geopend.

Voor informatie kan men contact opnemen met de heer Ton Mensies tel: 0164-613517.

We kunnen terugzien op een geslaagde bijeenkomst en wij hopen dat er onder u mensen zijn die ons actief komen versterken om deze bijeenkomsten in de toekomst veilig te stellen.

L.A.F. Baseler

Kerstgedachte 2007

Gedachten gaan uit naar alle mensen op aarde die in nood verkeren en armoede lijden.

Naar hen die verdrietig zijn, die getroffen zijn door ziektes of door geweld zijn omgekomen.

Maar dichterbij huis in het verenigingsleven of thuis, gaan onze gedachten naar hen die ons zijn ontvallen of ernstig ziek zijn, geef deze mensen de steun door met elkaar samen te zijn en er over te praten. Als u dit leest dan weet u dat we net achter de rug hebben de gezamenlijke Kerstmaaltijd die we met zo'n 250 personen hebben gevierd, saamhorigheid bij VOMI-West Brabant komt op de eerste plaats.

Het bestuur van VOMI-Noord Brabant West is u dankbaar voor de vele steun die wordt geboden bij de oproepen voor het bijwonen van een begrafenis of crematie van Sobats of hun echtgenoten.

Namens het bestuur wensen wij U en Uw familie hele mooie Kerstdagen en een gezond 2008.

Bijeenkomsten

Woensdag 9 januari 2008, de nieuwjaarsbijeenkomst zal worden gehouden in de Engelbrecht van Nassaukazernie, Parabaan 10 te Rosendaal.

Woensdag 30 januari 2008, is er een bijeenkomst op de Vliegbasis Woensdrecht, Koolweg 40 te Hoogerheide.

J. Malpaard

Noord-Holland

Secr. Ad Bouterse, Lindenlaan 110
1741 TX Schagen. Tel. 0224-215621
E-mail: ad.bouterse@hetnet.nl
Soc. Comm. Tel. 023-5283997

Bijeenkomst

Op dinsdag 2 oktober 2007 hielden we een bijeenkomst in de "Brink" in Heerhugowaard. Ongeveer 70 personen bezochten deze bijeenkomst.

Dankzij enkele advertenties in Noord-Hollandse kranten waren ook enkele niet-leden aanwezig, die prompt als lid konden worden ingeschreven. Na een minuut stilte voor de overledenen opende de voorzitter de vergadering.

Een bijzondere gast was de heer Mertens, een zelfstandig opererende politicus die zich er sterk voor maakt om ieder jaar in Heerhugowaard een Veteranendag te organiseren in plaats van om de drie jaar, zoals de gemeenteraad besloot.

Dat Mertens op veel bijval van de aanwezigen mocht rekenen behoeft geen betoog.

Daarna vond een gedachtenwisseling plaats tussen bestuur en leden. Na een goed verzorgde lunch vond een verloting plaats. Tussen de bedrijven door werden we getraakteerd op een gezellig muzikje. Om ±15.30 uur gingen allen huiswaarts.

Jaarvergadering

Van de Koninklijke Marine werd toestemming verkregen om op dinsdag 1 april 2008 een reünie te houden. Tijdens die reünie zal de jaarvergadering worden gehouden. Noteer alvast deze datum.

Overijssel

Secr. H. Vos
Dr. v.d. Zandestraat 57
7545 EJ Enschede
Tel. 053-4313859
E-mail: hennijvos@hetnet.nl
Soc. Comm. Tel. 0572-358947

Bijeenkomsten

Voor leden die zich hebben gemeld voor de Kerstdiners in Zwolle en Haaksbergen in december is de aanvangstijd van deze bijeenkomsten vastgesteld op **14.00 uur**.

Donderdag 17 januari 2008

De nieuwjaarsreceptie wordt dit jaar gehouden in café-zalencentrum "Bosgoed" voorheen café-restaurant "De Tijd", Dorpsstraat 17 te Heeten,

schulin tegenover de R.K. kerk. Tel. 0572-381212. Parkeergelegenheid op tegenover gelegen marktplein. Aanvang: 13.30 uur. Geen verloting. Zoals bekend wordt er in de zalen niet gerookt.

Donderdag 21 februari 2008

Deze bijeenkomst wordt gehouden in café-restaurant "De Viersprong", Burg. Backselaan 6 te Nieuwleusen, tel. 0529-481496. Aanvang: 13.30 uur. Met verloting. De heer Hamert uit Baam gaat de diaserie vertonen over Sumatra, met als beginpunt Singapore en als eindpunt Bangkok, met o.a. de aanleg van de Birma spoorweg.

Het totale overzicht van de geplande bijeenkomsten t/m 24 april 2008 is te vinden op de Site Vomioverijssel.nl

H. Vos

Rivierenland/ Oost Gelderland

Secr. M.B. Niemeijer
J. van Riebeeckweg 11
6861 BC Oosterbeek
Tel. 026-3391503
E-mail: m.b.niemeijer@hccnet.nl
Soc. Comm. Tel. 0246-961253

Op donderdag 27 september bracht een groep veteranen, veelal met partner, een bezoek aan het plaatsje Overloon. Met medewerking van de directie van Intratuin konden de deelnemers hun eigen vervoer achterlaten in naar keuze een tuincentrum in Elst of Malden, om vandaar per bus naar de bestemming te worden gebracht. Overloon, een dorpje in de Peel waar in 1944 een grote veldslag heeft gewoed, herbergt niet alleen het bekende oorlogsmuseum LIBERTY PARK, maar daarnaast ook het natuurlijkste en misschien wel mooiste dierenpark van Nederland, het ZOO PARC. Onze VOMI leden konden voor hun bezoek zelf een keuze maken en zo splitste het gezelschap zich in twee delen, die elkaar omstreeks 13.00 uur weer terugvonden in een etablissement ter plaatse. Omdat het geen Indisch- of Chineesrestaurant betrof, waren de verwachtingen over de rijstmaaltijd aanvankelijk niet hoog gespannen, maar dit bleek gelukkig geheel ten onrechte. Eind van de middag keerde men voldaan, maar soms ook wat vermoeid door het vele lopen, huiswaarts. Een leuke dag was het algemene oordeel.

M.B. Niemeijer

Utrecht/'t Gooi

Secr. A.J.B. Martens
Chico Mendesstr. 67
3573 AW Utrecht
Tel./Fax: 030-2716895
E-mail: msobatam@veteranen.nl
Soc. Comm. Tel. 035-6217809

Een emotionele periode achter de rug. Op één dag twee crematies, nl. eentje om half twaalf in Utrecht en de volgende om half vijf in Bilthoven. Het doet de nabestaanden wat: een VOMI vlag over de kist, een Ere-peloton er omheen, een cd van het mannenkoor met het lied "Wij werden geroepen". De voorzitter van VOMI-NL was bij de plechtigheid aanwezig. Ook op hem heeft dit indruk gemaakt, want op de Algemene Ledenvergadering op 25 oktober werd besloten voor iedere vereniging twee vlaggen te bestellen. Het betrof de crematie van J. Braakman (vice-voorzitter) en H. Veenendaal. De eerste heeft nog de wens kenbaar kunnen maken dat de bloemen na afloop van de crematie bij het Indiëmonument gelegd zouden worden en dat zijn as daar uitgestrooid zou worden. Dat heeft intussen plaats gevonden, waarbij de familie en het Ere-peloton aanwezig waren. Op 12 oktober waren we met ongeveer 80 personen aanwezig voor een gezellige middag in de Luitenant-generaal Knoop kazerne. Er was een loterij met vele mooie prijzen, veel houtsnijwerk was beschikbaar gesteld door J. de Weerd en familie Nijland. Een middag die voor herhaling vatbaar is.

Nu zien we uit naar het Kerstdiner in de Officiers-Casino in Soesterberg. De acceptgirokaarten zijn weer verzonden en de penningmeester hoopt dat de contributie vlot wordt overgemaakt, want herinneringen verzenden resulteert ook weer in veel portokosten.

Wij wensen een ieder zinnvolle Kerstdagen, een goed uiteinde en vooral een gezond 2008 toe.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. Ff. Dürst Britt
Eperweg 21, 8181 ET Heerde
Tel. 0578-691646/Fax 0525-657336
E-mail: kva325@artillerie.nl
Soc. Comm. Tel. 0518-483339

Voorzitter Jan Hoewelaken opende de

bijeenkomst in oktober met een kort moment van stilte en herdenking van de overleden sobats van de afdeling. Daarna leidde hij de bingo en verloting in een straf tempo en vond ook nog tijd om de spanning te breken door het voordragen van enkele ingekomen gedichten waarvan één van een VOMI-lid uit Canada.

Graag hadden we hier gemeld dat VOMI "De Veluwe", in overleg met de Ministeries van Milieu en Defensie, vanwege de rijke ervaring van de leden op dit gebied zal worden ingezet bij de bestrijding van de wilde zwijnenplaag op de Veluwe ... Werd immers in voormalig Nederlands-Indië door ons niet menig varkentje (clandestien) verschalkt, gewassen en daarna verorberd? Helaas de stoere Veluwebinken zijn op 10 oktober ingezet bij een onschuldige bingo-operatie, die zeker geen Kamervragen zal oproepen. Zo'n 70 trouwe bezoekers, waarvan velen in vrouwelijk gezelschap, streden om de overvloed aan prijzen uit vele kelderkasten. Zoals langzamerhand gebruikelijk vond de acte de présence plaats in het AMT te Stroe, zolang het duurt voor iedereen nog bereikbaar zoals de presentielijst aangaf. Dat de mobiliteit maar lang goed mag blijven, want de prima stemming ontlokte mij de volgende inspiratie:

*In se-te-roe, daar is het goed
Daar put de brave burger moed
Uit vriendschap met een ouwe sobat
En slikt het als de beste obat.*

en

*Ja ... in kampong se-te-roe
Speelt niemand klekeboe
Daar komt tempo doeloe trug
Zonder lee-enfield op je rug*

Rieks Venema (12 RVA)

Zeeland

Secr. J. Kloet, Laan v. Barbestein 8,
4451 AH Heinkenszand
Tel. 0113-561738
E-mail: jkloet1926@zeelandnet.nl
Soc. Comm. Tel. 0113-561738

Kon ik in de voorgaande Sobat niet vermelden de datum waarop de Relinie op de Vliegbasis Woensdrecht zou worden gehouden, nu is hij reeds verleden tijd. We kunnen terug zien op een zeer geslaagde dag. Grote opkomst, allen in de goede stemming, het kon niet stuk.

Na het succes van de Zeeuwse Veteranendag in Middelburg hebben een aantal leden van het comité besloten om "De Stichting Zeeuwse Veteranendag" (SZVD) op te richten. De SZVD is opgericht o.a. met als doel de onderlinge verbondenheid en kameraadschap van oude en jonge veteranen te verstevigen.

De veteranendag 2008 is als voorlopige datum gepland 15 juli en weer in Middelburg. We hebben nu eenmaal goede herinneringen aan Middelburg. Ontvangst in de Provinciehuis, de mooie Abdijgebouwen. De gemeente Middelburg steunde deze dag aan alle kanten.

Naast toespraken en het optreden van de Vlissingse "Inter Scaldis Pipe Band", nog enkele muziekverenigingen en niet te vergeten de militaire voertuigen van Infantere uit Nieuworp.

De Diavoorstelling met 270 foto's is te bestellen voor € 10,00 bij M. Koops, Van Raaltestr 75, 4384 GD Vlissingen, szvd@zeelandnet.nl.

Wat betreft de Indië-herdenking op 31 augustus j.l. in Terneuzen is een DVD gemaakt (ontvangst in kerk -

sprekers - kranslegging - receptie Bachten Dicke). Belangstellenden kunnen deze bestellen voor € 5,00 bij J. Roovers, Evertsenlaan 38, 4535 AC Terneuzen. Tel. 0115-695262.

Wat betreft de regiobijeenkomsten 2008, daar is het bestuur weer mee bezig om deze een invulling te geven, u ontvangt hiervoor een convocatie in december. Tot slot wens ik U een gezegende Kerst toe en een gezond 2008.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J.W. de Jong, Merellaan 247,
3145 EJ Maassluis
Tel. 010-5927786
E-mail: judjong@kabelfoon.nl
Soc. Comm. Tel. 070-3672855

Het laatste verenigingsnieuws van 2007 heeft u voor u liggen, op 6 november waren we nog bijeen in Honselersdijk en zoals gebruikelijk waren vele Westlanders aanwezig bij

deze geslaagde middag met medewerking van de heer Harrewijn en zijn dochter.

Ook in 2008 zal het bestuur bijeenkomsten en een dagtocht organiseren, waarbij wij hopen u te mogen ontmoeten.

De eerste gelegenheid is op 8 januari a.s. en wel ter gelegenheid van de nieuwjaarsreceptie die we dit jaar weer houden in het Instituut Defensie Leergangen, Brasserskade 227a, 2497 NX Den Haag. Vanaf CS Delft te bereiken met bus 60. Vanaf 14.00 uur hopen wij velen van u te kunnen begroeten om met ons het glas te heffen op een goed verenigingsjaar.

De acceptgiro voor de betaling van de contributie is al in uw bezit. Mocht u nog niet hebben betaald, dan zult u onze penningmeester een groot plezier doen dit alnog in de komende weken te doen.

Tot slot wenst het bestuur U en Uw naasten gezellige Kerstdagen en een gezond en voorspoedig 2008 toe.

J.W. de Jong

Wij vergeten onze kameraden niet!

Onder deze titel is Ant. P. de Graaff (erelid van VOMI-NL) in oktober 2007 begonnen aan zijn 20e en laatste boek in de serie "Met het vergeten leger in Indië". Volgens De Graaff: "Dit zal echt het laatste deel moeten worden en hiermee zullen we het verhaal moeten afsluiten. Als dit boek in 2008 gepubliceerd wordt, zal ik - bij leven en welzijn - tachtig jaar oud zijn en de leeftijd der "sterken" hebben bereikt en dat doet me terugdenken aan de graftekst die mijn overleden vrouw voor mij had klaar liggen, want we dachten dat ik na diverse ziekenhuisopnamen wel het eerst zou gaan": "Zijn werk was zijn leven hij heeft nu rust in gedachten is hij bij ons".

"Het is anders gelopen en ik kan het verhaal waar ik nu eenmaal aan begonnen was nog afmaken. Dat kan ik slechts doen met de dringende oproep: wat er ook geschreven of gezegd wordt over ons.... en dat is niet veel....

WIJ VERGETEN ONZE KAMERADEN NIET!

DE REDACTIE WENST U ALLEN

PRETTIGE KERSTDAGEN EN EEN GELUKKIG NIEUWJAAR

PROHE WEIHNACHTEN UND EIN GLUEKLICHES NEUES JAHR

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

JOYEUX NOEL ET BONNE ANNEE

Indië-herdenking Roermond 2008

In 2008 vindt deze
herdenking plaats
zaterdag 6 september

Nederlandse
Veteranendag 2008
zaterdag 28 juni

"Soldaat van Oranje" overleden

Verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema, de "Soldaat van Oranje", is op 28 september j.l. in zijn woning op Hawaii overleden. Hazelhoff werd negentig jaar. In de Tweede Wereldoorlog wist Hazelhoff aan de Duitsers te ontkomen door naar Engeland te varen. Als RAF-piloot maakte hij 72 vluchten naar Duitsland. Hij werd adjudant en vertrouweling van Koningin Wilhelmina. Uit die periode dateert ook zijn vriendschap met Prins Bernhard. Na de oorlog werd Hazelhoff onderscheiden met het Grootkruis van Verdienste en de Militaire Willems-Orde.

SOBAT

SOCIALE COMMISSIE

saagelosten bij

Voorzitter/secretaris

Wl P.J. Patist
8475 EJ Nijeholtpade
Stellingenweg 104
tel. 0561-688772
mobiel 06-15100579
fax 0561-688349
E-mail: wpatist@usa.net

Vice-voorzitter/ Budgethouder FSZ

Theo H.A. Rump
Albatrosstraat 14
2352 EG Leiderdorp
Tel. 071-5416936
E-mail:
Theorump@cs.com

Notulist

Jan Bonte
Oude Rijksweg 458
7954 GD Rouveen
Tel. 0522-291471

stichting
veteranen
platform

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen

M.P. de Boer
Hoofdweg 67
9626 AB Schildwolde
tel. 0598-42 23 89

Noord Brabant-West

P. Looyen (wnd)
Carnedijk 1
4706 EG Roosendaal
Tel. 0165-560546

Utrecht/t Gooi

Eppo R. Schweetman
Lutherhof 37
1216 KR Hilversum
tel. 035-6 21 78 09

Limburg

Harry J.A. Dols
Heerlenerweg 49
6132 CL Sittard
tel. 046-4 52 13 16

Canada & USA

J. Hulsman
Vert. in Nederland
Jan v.d. Ham

Overijssel

Joost Oldenbeuving
Reiger 27
8103 AL Raalte
tel. 0572-35 89 47

Noord-Brabant Oost

Antoon P. Pennings
Thorbeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 0412-62 35 15

Zuid-Holland Noord

Wim L. Holman
Meppelrade 146
2544 XZ 's-Gravenhage
tel. 070-3 67 28 53

Zoeland

J. Kloet
Laan van de Barbestein 8
4451 AH Heinkenszand
tel. 0113-561738

Veluwe

R. Abbas (wnd)
Willem Weijgravenlaan 14
6741 ZH Lunten
Tel. 0318-483339

Zuid-Holland Zuid

W.A.J.K. (Willem) Roza
Heemraadsstraat 9
3131 VG Vlaardingen
tel. 010-4 340 970
william.roza@wanadoo.nl

Friesland

Hans N. Blom
Gerben Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-52 21 07

Noord-Oostpolder

Kaas Calje
P.A. straat 23
8307 BB Ens
Tel. 0527-251470

Rivierenland/ Oost Gelderland

A. Ebben
Schedingsweg 5
6666 KD Mook
tel. 0246 - 96 12 53

Noord-Holland

Nico Baan
Molanwerfstaal 58
2103 TE Heemstede
Tel. 023-5283997
E-mail: nbaan@tiscali.nl

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder Toko, P.R. en Voorlichting

J. (Sjef) Franken
Spuistraat 1, 3114 CR Schiedam
Tel. 010-4736186, sjef.franken@versatel.nl

Postzegels

J. Hoevelaken
Weerdestein 175
6714 CN te Ede
Tel. 0318-614557

VOMI (Noord Veluwe/Oostelijk Flevoland)

Paul P.G. Gommers
Alb. Neuhuysslaan 23
8072 HJ Nunspeet

Tel. 0341-254231
Mobiel: 06-20611062
E-mail: p.gommers.sr@planet.nl

Budgethouder Theo H.A. Rump, adres zie boven

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: J. Hoevelaken, Weerdestein 175, 6714 CN te Ede, tel 0318 - 614557.

De opbrengst komt volledig ten goede van het Fonds Sociale Zorg VOMI - Nederland.

SOCIALE COMMISSIE VOMI Fonds Sociale Zorg

Draag bij aan de herkenbaarheid van de VOMI en draag daarom ons borstembleem en de VOMI stropdas bij alle officiële VOMI gelegenheden.

Artikelen zijn te verkrijgen via de VOMI stand of via bestelling bij de beheerders van de VOMI stand:

VOMI Borstembleem	€ 7,00	VOMI pennenset	€ 10,00
VOMI Stropdas donkerblauw/ donkerrood	€ 11,50	VOMI wapenschild, mahonie	€ 19,00
VOMI Condoleancekaart	€ 1,00	VOMI manchetknopen, per paar	€ 10,00
Demobilisatie-speld verguld	€ 6,00	OVW draaginsigne, verguld	€ 6,00
Demobilisatie dasclip	€ 7,50	OVW draaginsigne met surete verguld en inclusief ministeriële beschikking	€ 7,50
VOMI kruidenbitter	€ 10,00	Rood, wit, blauw lint voor opmaak bloemstukken	€ 1,50 p. mtr.
VOMI borrelbekertje (telescopisch)	€ 10,00	Gedichtenbundel met CD van mevr. A. Steenstra	€ 7,00
VOMI schrijfmop met logo	€ 8,50		
VOMI pillendoosje	€ 2,50		

Prijzen zijn per stuk en bij elke bestelling worden voor verzending de porto kosten berekend.

De artikelen zijn te verkrijgen in de VOMI stand of bij:

Sjef Franken, Spuistraat 1, 3114 CR Schiedam, tel 010-4736186 of 06-51580957.

Via @mail: sjef.franken@versatel.nl

Budgethouder: Postbanknummer 61 31 844 ten name van VOMI Nederland/Fonds Sociale Zorg te Leiderdorp

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: J. Hoevelaken, Weerdestein 175, 6714 CN EDE, tel 0318 - 614557.

De opbrengst komt volledig ten goede van het Fonds Sociale Zorg van VOMI Nederland

Postume uitreiking Mobilisatie-Oorlogskruis

De voorzitter van VOMI-Nederland, de heer L. Noordzij, heeft op 6 november 2007 in de Johan Willem Friso kazerne te Assen postuum het Mobilisatie-Oorlogskruis uitgereikt aan de heer Jacob Eleveld, zoon van wijlen sobat Johannes Eleveld. De uitreiking vond plaats voor het front van een groot aantal militairen van School Noord en met de muzikale ondersteuning van het Fanfarekorps Garde Grenadiers en Jagers.

Uit de ter beschikking staande registratieve dienstlijdsgegevens van wijlen Johannes Eleveld van 23 oktober 1939 tot 13 juni 1940 was gebleken dat een verzoek om postume toekenning van het Mobilisatie-Oorlogskruis kon worden ingediend. Met behulp van Roelof Grit van de redactie van "Sobat" werd vervolgens door de zoon van wijlen Johannes Eleveld een verzoek daartoe ingediend en met succes. Onder toezien oeg van familie, vrienden, genodigden, bestuursleden van VOMI-Nederland en van VOMI Drenthe/ Groningen mocht Jacob Eleveld (hij was met enig list en bedrog naar de kazerne gelokt en wist dus niet wat er stond te gebeuren) op deze bijzondere dag, bij grote verrassing, tijdens een ceremoniële en indrukwekkende bijeenkomst de onderscheiding uit handen van de voorzitter van VOMI-Nederland in ontvangst nemen. Na de ceremoniële plichtigheid buiten volgde nog een geanimeerde receptie in "De Brammert". Voor hun bijdrage aan deze ceremonie past een woord van dank aan de burgers en de militairen van de Johan Willem Friso kazerne.

Het Mobilisatie-Oorlogskruis werd ingesteld in 1948, voor werkelijke militaire dienst gedurende de periode 1939-1945, voor zover men reeds niet gerechtigd was tot het dragen van het Oorlogs-Herinneringskruis. Het kruis is uitgevoerd in brons. De vier armen worden gevormd door gefacetteerde zwaardpunten verbonden door korte stralenbundels. Kruislings tussen de armen twee Nederlandse stormdolken. In het midden een stalen helm met lauwer-tak. Zowel de helm als de stormdolk waren typerend voor de Nederlandse uitrusting in 1940. Aan de keerzijde een strofe uit het eerste couplet van het Wilhelmus: DEN VADERLANT OHE-TROUWE. Het versiersel hangt aan een paars lint met een oranje middenhaan.

Na de bevrijding heeft Johannes Eleveld zich op 4 oktober 1945 als OVW'er gemeld voor uitzending naar het voormalig Nederlands-Indië. Na een opleiding in Groot Brittannië werd hij achtereenvolgend in Nederland geplaatst bij het Depot 1e

Divisie, 5-9 RI en 3-12 RI alvorens op 27 september 1946 naar de Gordel van Smaragd te vertrekken. Na iets meer dan drie jaar dienst in de tropen keert hij op 5 november 1949 weer terug op vaderlandse bodem waar hij inmiddels bij het 4e Regiment Infanterie is ingedeeld. Een lange diensttijd als beroepsmilitair was hem echter niet vergund, op 14 januari 1953 wordt hij uit de militaire dienst ontslagen wegens gebreken.

In november 1950 werd aan wijlen Johannes Eleveld het Ereteken voor Orde en Vrede met de gespen 1946, 1947, 1948 en 1949 toegekend voor zijn diensttijd als OVW'er bij 3-12 RI in voormalig Nederlands-Indië van 23 oktober 1946 tot 12 oktober 1949. Johannes Eleveld overleed op 6 juni 1979.

Th.R.

Mobilisatie-Oorlogskruis

Monument voor voormalige Troepenmacht in Suriname

Op de Generaal Spoorkeizerne in Ermelo is eind september 2007 een monument onthuld ter nagedachtenis aan de omgekomen militairen van de voormalige Troepenmacht in Suriname (TRIS). Dat gebeurde door dr. Johan Ferrier, de laatste gouverneur en de eerste president van het onafhankelijke Suriname, en brigade-generaal Ed Woerlee, de laatste commandant van de TRIS. De Troepenmacht was vanaf 1945 in Suriname gelegerd en hield met de zelfstandigheid van het land in 1975 op te bestaan. Twee jaar later nam het Regiment Infanterie Oranje Gelderland de tradities van de TRIS over, om te voorkomen dat ze verloren zouden gaan. In 1994 viel het doek echter toch met de opheffing van genoemde eenheid. Vorig jaar kwam er een wending ten goede, toen het nieuw opgerichte 45 Pantserinfanteriebataljon zich over de TRIS-tradities ontfermde.

In Memoriam

*Met grote eerbied en in gepaste stilte
brengen wij een laatste Ere-saluut aan:*

Naam	Voorl	Woonplaats	Onderdeel
Aarts,	M.J.	Gilze	4-7 RJ
Arnold,	L.	Capelle a/d IJssel	4-9 RI
Baal, van	H.G.	Den Helder	KM
Bakker,	W.	Den Bommel	RS
Becht,	J.C.H.	Bergen op Zoom	5-3 RI
Braakman,	J.	Utrecht	?
Brink, v.d.	A.	Utrecht	?
Brouwer, de	C.	Valkenswaard	3 HUPVA
Burgt, van der	P.J.	Roosendaal	7 Vbdd 7 dec
Conradi,	J.	Olderijne	4-5 RI
Cornet,	L.J.J.	Dordrecht	KL-NOI
Dijkerman,	H.J.	Gorsseel	?
Dulpmans,	E.J.	Dokkum	?
Eijnde, Op 't	O.W.	Oemert	Andjing Nica
Engels,	E.	Bussum	?
Everts,	A.	Rotterdam	KMar
Galen, van	J.	Ridderkerk	1 Verk Reg
Hurkmans,	A.	Limmen	6-7 RI/424 BI
Iperen, van	P.	Alphen a/d/ Rijn	?
Jager,	J.J.	Appingedam	2-7 RI
Klein,	A.	Burlington/Ontario/ Canada	7 AAT
Krujlswijk,	J.F.	Schiedam	5-10 RI
Lichtenberg,	J.	Goor	?
Lierop, van	L.	Heeze	5-11 RI
Linden, van der	J.	Rotterdam	KL-NOI
Lohuizen, van	E.	Alkmaar	4 GRQ
Lupker,	J.A.	Tilburg	34 AAT
Martens,	J.	Havelte	6-1 RI/403 BI
Meulen, v.d.	H.	Utrecht	?
Mulder,	J.G.	Bekkum	?
Nulkes,	J.C.	Den Bosch	GBI
Onrust,	C.C.	Oudenbosch	425 BI
Puts,	J.	Maastricht	2-13 RI
Ripmeester,	C.M.	Teteringen	2-6 RI
Rodijk	A.	Vaassen	2-10 R.I.
Roggeband,	D.A.	Tholen	4 GRPI
Schmidt,	G.	Genemuiden	415 BI
Schoenmaker,	C.T.	Oudenbosch	4-5 RI/LTD/Mmissie
Sijtsma,	J.	Leeuwarden	1-9 RI
Slot,	J.	Sint Jansklooster	5-9 RI
Smit,	E.	Bierum	?
Stevens,	T.A.	Budel	ADKL
Stroo,	J.L.	Wormer	?
Timmerman,	W.	Almeo	?
Tuel, van	L.	Maarheeze	42 IBW
Tukker,	P.B.	's-Gravenzande	1-4 RI
Veenendaal,	H.	Doorn	?
Verboom,	I.G.	Nieuwerkerk	Luchtverpkie
Vogelzang,	S.	Rotterdam	18 LGC
Vries, de	C.	Dordrecht	2-5 RI
Vries, de	Th.	Harlingen	5-9 RI
Wams,	J.	Voorburg	?
Willems,	E.J.A.	Hellendoorn	1-6 RVA
Zwamborn,	H.	Haafte	3 GRPI
Zwart,	F.H.A.G.	Paterswolde	3 GRQG 7 dec
Zwartbol,	P.	Strijen	2-2 RVA

Met ons aller

welgemeend mede-

leven en dat de

liefde en de warmte

van uw naasten U

de moed en kracht

geven dit zware

verlies te dragen.

Bertus van Lohuizen

Op maandagmorgen 13 oktober 2007 overleed Bertus van Lohuizen uit Alkmaar, toentertijd van de 2e compagnie van het 4e bataljon Regiment Grenadiers. Het was zijn wens om via "Sobat" alle wapenbroeders een laatste groet te zenden.

*"Bedankt voor jullie trouwe kameraadschap.
Blijf elkaar steunen en vergeet nooit onze gevallen kameraden.
Het ga jullie goed".*

Bertus

Lijst nieuwe leden

NAAM.....	WOONPLAATS.....	ONDERDEEL
Broecke M.P. van	Roosendaal.....	RST
Bruin Chr. Th.....	Alkmaar	3-9 R.I.
Burgt J.J. van de.....	Zeist	Intendance
Dasselaar-Elings.....	Puffen.....	
Deurloo J.	Tholen	2-14 R.I.
Emmink-Ensing J.A.	Nunspeet	
Emmink A.J.....	Nunspeet	MIL. Adm. 7 Dec. Div.
Gool G.A.J. van.....	Terbeijden	Korps Mariniers
Grujters M.J.....	Rhoon	LM
Harder A. den	Bergen op Zoom.....	GRJ
Huppermann W.H.	Kalmhout (België).....	15 BS
Ju H.	Leiden.....	
Kok G. de.....	Tholen.....	2-14 R.I.
Limpens H. (mevr.)	Stevensweert	
Niemantsverdriet.....	Tholen.....	2-14 R.I.
Otten-Tuitel L.....	Nunspeet.....	
Ouden G.C. den	Ouda	5 GRJ
Overveldt P.C. van.....	Roosendaal	Luchtmacht
Phullaart J.R.	Drachten.....	1-4 R.I.
Pop P.	Zwijndrecht	6-5 R.I. (425 BI)
Prins P.	Heerhugowaard	MIV 1-2 BATA
Prooyen A. van	Rotterdam	
Robben G.W.....	Venlo	Marine
Roij J. Fr. Van	Scharwoude.....	1 GRJ
Sanders H.J.H.	Horst	433 BI
Schajk J.A. van	Elten-Leur	322 Spitfire Sq.
Schipper L.R.....	Groningen	Staf 45 2IB
Storteboom P. (mevr.).....	Nunspeet.....	
Storteboom G.....	Nunspeet.....	
Verhaagen J.H.....	Zutphen.....	2-13 R.I.
Verheyen H.....	Eindhoven	7 Hupva
Vervoort A.G.H.....	Standaarbuiten.....	108 VB
Wentink J.G.....	Halsteren	L.Lia Betuwe

"Beneden alle peil"

Bronsdieven hebben vier van de twaalf klokken bij het Nationaal Indië-monument in het stadspark Hattum te Roermond gestolen. De diefstal werd donderdagmiddag 8 november j.l. ontdekt.

Kaderwet Veteranen in zicht

De Staatssecretaris van Defensie, de heer C. van der Knaap, heeft medio oktober in een brief aan de Tweede Kamer laten weten dat het kabinet in het najaar van 2008 een Kaderwet Veteranen zal aanbieden. Een Kaderwet Veteranen geeft Nederlandse veteranen o.a. een duidelijk beeld over hun aanspraken en over de zorgplicht van de Nederlandse samenleving voor de veteranen.

SOBAT

**Inschrijfformulier voor Vrijheidsdefilé te Wageningen
op maandag 5 mei 2008**

Naam: _____ Voorl: _____

Adres: _____ Postcode: _____

Woonplaats: _____

Veteranenpasnr.: _____ Tel.: _____

E-mail: _____ Mobielelnr.: _____

Telefoonnr. in geval van nood tijdens uw aanwezigheid: _____

Bijzonderheden: _____

DIT FORMULIER ZENDEN VOOR 1 JANUARI 2008 AAN
Detachementscommandant: M. van Aalten, Leeuwerkstraat 32, 4815 CT Breda

**Inschrijfformulier voor Veteranendefilé op de Nederlandse Veteranendag
op zaterdag 28 juni 2008**

Naam: _____ Voorl: _____

Adres: _____ Postcode: _____

Woonplaats: _____

Veteranenpasnr.: _____ Tel.: _____

E-mail: _____ Mobielelnr.: _____

Telefoonnr. in geval van nood tijdens uw aanwezigheid: _____

Bijzonderheden: _____

DIT FORMULIER ZENDEN VOOR 1 MEI 2008 AAN
Detachementscommandant: S. Hoekstra, Anreperstraat 166, 9404 LK Assen

Onthulling plaquette te Ridderkerk

Op zaterdag 10 november j.l. is op de Algemene Begraafplaats "Rusthof" een plaquette onthuld ter nagedachtenis aan de Ridderkerkse militair sergeant Philippus Wilhelmus de Koning, die op 9 november 1979 in Libanon is gesneuveld. Sergeant De Koning was ingedeeld bij het 44 ste Pantserinfanteriebataljon, gelegerd in Havelte. In juni 1979 werd hij met zijn onderdeel uitgezonden naar Libanon als bijdrage van Nederland aan UNIFIL (United Interim Force in Lebanon).

Onder belangstelling van familie en vele autoriteiten en op aangeven van ceremoniemeester Ger de Jong werd de plaquette onthuld door de moeder van Philippus de Koning, mevrouw S.G. de Koning-Verstegen en de broer van Philippus, de kapitein bd W.P. de Koning. De onthulling vond plaats na toespraken van de burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans - Vloedbeid en de generaal-majoor bd L. Noordzij, oud commandant 1 Divisie "7 December" en voorzitter van VOMI-Nederland. De burgemeester wees nog eens op het belang van een goede opvang van veteranen en hun gezinnen na een missie, omdat zij inmiddels ontdekt had dat de opgedane ervaringen vaak moeilijk te verwerken waren en zijn. Het

plaatsen van deze plaquette toont onze betrokkenheid aan bij wat onze militairen tijdens hun missies meemaken en in het bijzonder voor de militairen die het hoogste offer brachten.

De voorzitter van VOMI-Nederland, de heer L. Noordzij, sprak daarna en zei o.a.

"U vraagt zich misschien af waarom een voorzitter van de Vereniging Oud Militairen Indië- en Nieuw Guineagangers aanwezig is bij de onthulling van deze plaquette. Een reden is dat een, ondanks zijn respectabele leeftijd, nog zeer actief lid van onze vereniging, de kapitein bd Ger de Jong, de initiatiefnemer is van deze plaquette. Toen hij mij vroeg om een toespraak te houden, heb ik onmiddellijk toegezegd. Ik ben er een warm voorstander van dat oude en jonge veteranen elkaar steunen waar dat mogelijk is. Want of je nu naar v.m. Nederlands-Indië, Korea, Libanon, Bosnië of andere recente missies bent uitgezonden, de omstandigheden zijn weliswaar anders, maar de ervaringen zijn doorgaans dezelfde.

Dienst doen in een ander land, een andere cultuur, een vijandige omgeving. Je krijgt in je omgeving o.a. te maken met armoede, geweld, onrecht en mensonterende situaties. Zelf wordt je geconfronteerd met angst en machteloosheid. Maar ook het gevoel dat maar zo weinig Nederlanders weten wat elders in de wereld in brandhaarden gebeurt. Het beeld dat in de media geschetst wordt is vaak zo vertekend. Je moet er zelf geweest zijn en het ervaren hebben om dat te beseffen. De oude militairen, Indië-, Korea- en Nieuw-Guineagangers, hebben daardoor heel wat aandacht moeten vragen en strijd moeten leveren. Daarom is het zo geweldig, dat nu, zij het 28 jaar later, een plaquette wordt onthuld ter nagedachtenis aan dpl sergeant Philippus Wilhelmus de Koning. Prachtig dat een oude veteraan daartoe het initiatief heeft kun-

nen nemen. Immers zij weten als geen ander hoe snel de samenleving over gaat tot de orde van de dag en hoe gemakkelijk militairen die in dienst van het Koninkrijk der Nederlanden zijn gesneuveld worden vergeten.

Deze plaquette is dan ook om waardering en respect te tonen voor de inspanningen die Flip de Koning heeft geleverd in het Midden Oosten, in Libanon, om betere leefomstandigheden te creëren voor de bevolking. Om hem te danken dat hij zich heeft ingezet voor de medemens in nood. Hij heeft daarbij helaas het leven gelaten, het hoogste offer gebracht. De plaquette laat zijn naam voortleven. Is er, zodat hij nooit vergeten zal worden. Iedere passant zal het vanaf nu weten".

Onder de gasten waren o.a. aanwezig de directeur van het Veteraneninstituut, kolonel L. Habraken, bestuursleden van de Nederlandse Unifil Vereniging, vertegenwoordigers van de KVNRO, Bond van Wapenbroeders en de VOMI. Na het spelen van het Wilhelmus dankte de broer van Philippus, de heer W.P. de Koning, de burgemeester voor de medewerking tot realisatie van de plaquette. Na het defilé vertrok het gezelschap naar de Oudheidkamer waar ook de ceremonie een aanvang had genomen.

Ger de Jong

S
O
B
A
T

Kerstballade der soldaten

*Uw leven is begonnen in een stal
Tussen de zuoelen geur van os en ezel
En in een voerbak met wat hooiafval
Wat lompen, dun, verrafeld tot de vezel.*

*Zo vieren wij Uw zonen deze dag
Verstoken van gemak en vele vreugden
Soms in een stal waar ook het vee in lag
En die als een verblijf voor mens niet deugde.*

*Uw leven is begonnen ver van huis
Omdat Uw ouders waren heengetrokken
En voor Uw Moeder was dit eerste kruis
Een teken dat Gods Wil nu werd voltrokken.*

*Zo leven wij Uw zonen ver van huis
Zo ver als wij te komen nimmer droomden
En horen aan de palmen hun geruis
Het fluistren dat Uw pril bestaan omzoomde.*

*Vannacht gaan de patrouilles weer op stap
Zij zullen op hun tocht het Kerstkind vinden
Al trekkend vanuit Krauwang, Tjilatjap
Al rustend, moeizaam onder tamarinden.*

*Gij zijt gekomen om de berg van kuaad
Den Baajerd van corruptie weg te vagen
Gerechtigheid en vrede in hun staat
Te brengen, te herstellen en te schragen.*

*Zo is ook onze taak hier in dit land
Uw stralend voorbeeld moedig na te leven
Gerechtigheid en veiligheid als pand
Voor uelvaart aan dit arme volk te geven.*

*Uw leven was een lijden tot de dood
Uw boodschap werd door velen niet begrepen
Het volk riep meer om spelen en om brood
Dan dat het door Uw liefde werd gegrepen.*

*Zo vieren wij nu Uw geboortedag
En staan nog voor een onvervulde taak
De opdracht die in onze handen lag
Is een rechtvaardige en edele zaak.*

*Vereend in Lijden en vereend in Liefde
Is Uw gebod in onze handen veilig
Het onrecht en de misdaad die ons greefde
Maakt onze zuivere idealen heilig.*

Uit: "Wapenbroeders" van Kerstmis 1947

VAFAMIL - VAKANTIE FACILITEITEN MILITAIREN

VAFAMIL REIZEN 2007

KORTING
voor alle huidige en ex-medewerkers
van Defensie, veteranen en families
of nagenoeg alle militairen

reisbureau@vafamil.nl

STICHTING
VAFAMIL

TEL: 070 - 316.93.95

Postbus 90701
2509 LS Den Haag

Bezoekadres:
Van Alkenadelaan 357

Kortingen opwaard tot wel **40%**

Wij VAFAMIL zijn u graag bereid om u o.p. Reizen naar:
Spain Line, Holland International, OAD, Eventimatic, Pagine
Arche, Holiday Inn, WU, RP Holidays, Holiday, O-Tours,
Sunair, CruiseLine, KLM, P&O Ferries, Balkair, Travel Trend,
GAMERSBOON, Euro Continental, Pania Reisen, ACCOR Hotels,
de Jong International, Travel, de Bont & Bont
en nog veel meer...

Telefoon : 070 - 316 93 95
Fax : 070 - 385 93 32
E-mail : reisbureau@vafamil.nl
Internet : www.vafamil.nl

VAFAMIL REIZEN 2007

U BOEKT TOCH OOK GRAAG UW VAKANTIE MET KORTING?

WIST U DAT :

.....U bij de VAFAMIL nagenoeg alle reizen kunt boeken van alle touroperators
(OAD, KUONI, HOTELPLAN, SUDTOURS, EVENEMENTS REIZEN, VRIJ UIT,
NECKERMANN, ARKE, TRAVEL TREND, P&O FERRIES, RP HOLIDAYS,
HOLLAND INTERNATIONAL, HOLIDAY CARS etc..)

..... U bij VAFAMIL **KORTING** krijgt voor het boeken van uw vakanties
(en autohuur etc...)

..... VAFAMIL de reizen verzorgt voor Veteranen, huidige en ex-medewerkers
van Defensie (ook burgerpersoneel) en donateurs

..... VAFAMIL beschikt over eigen campings en jachthavens binnen Nederland

..... U, behalve de reizen uit de VAFAMIL reisbrochure, uit nagenoeg alle
reguliere reisgidsen reizen bij VAFAMIL kunt boeken (met korting!)

..... het reisbureau voor u klaar staat van maandag t/m vrijdag van 9.00 - 16.00 uur

VOOR RESERVEREN EN INFORMATIE:

VAFAMIL

Tel: 070 - 316.93.95 // Fax: 070 - 385.93.32 // E-mail: reisbureau@vafamil.nl